

HET GROENE WAASLAND

wordt uitgegeven in samenwerking met
Ons Streven, De Raaklijn, vzw Durme, Panneweel,
VELT, Wase Imkersbond, JNIM, Hof ter Saksen,
Lilienwerkgroep, Vogelbescherming, ABLLOvzw

COÖRDINATIE & BEHEER

Abll

Tweemaandelijks natuur- en milieutijdschrift 43ste jg - nr 1 - februari 2023 - nr 229

NATUUR EN MILIEU

S-bochten p18

Gierzwaluwen p12

kalender p29

Otter in de regio p10

Voor een beter station Lokeren p14

Densiteit, diversiteit en nabijheid
in het leven van alledag

IN HET WAASLAND

**EEN FANTASTISCH IDEE?
WIJ HELPEN HET GROEIEN!**

Het stimuleren van lokaal hergebruik van materialen via een circulaire bouwmarkt. Een participatief buurtrestaurant dat gebruik maakt van voedseloverschotten om te koken. Het verwerken van je oude jeans tot een hoogwaardig en duurzaam isolatiemateriaal.

Het zijn allemaal voorbeelden van kleinschalige en innovatieve projecten, die dankzij een slimme crowdfundingcampagne een wijk, werkplek of gemeente duurzamer én gezelliger maken.

Heeft (iemand uit) jouw organisatie een fantastisch idee rond circulariteit, maar mis je de middelen of de werkwijze om dit in de praktijk te brengen? Dan kan het fonds **FDME** je daarbij helpen.

<https://kbs-frb.be/nl> en verder zoeken
Sneller : <https://hetgroenewaasland.be/klik>

*Het **fonds** financiert tot 50% van het project, op voorwaarde dat je de rest van je budget succesvol ophaalt via de crowdfundingcampagne. 4.000 EUR is daarbij het maximum.*

Welk fonds? Het FDME, het Fonds voor Duurzaam Materialen- en Energiebeheer Met spelers; Indaver; BBL en ABLO vzw

LOKEREN OP VRTNWS 01/12/2022

De vernieuwing van het stationsgebouw in Lokeren is uitgesteld tot 2024. Ook de aanpassingen op de eigen terreinen van de spoorwegen zijn uitgesteld. De NMBS en Infrabel hebben voorlopig geen geld om te investeren.

Lees meer op pagina 14 en ook op <https://hetgroenewaasland.be/klik>

*Een lang en lastig website adres kan je sneller vinden via de **KLIC**-pagina!*

HERINRICHTING N403 TUSSEN N49 EN GRENSEN TEN VROEGSTE IN 2026 17/12/22

De langverwachte herinrichting op het stuk van de N403 tussen de N49 en de Nederlandse grens is nog niet voor de nabije toekomst, het wordt een beetje 'Wachten op Godot'. Het project voor de herinrichting waarbij behalve de weg zelf (inclusief voet- en fietspaden) ook de riolering zal vervangen worden bevindt zich nog in de fase Projectnota, het zogenaamde afkloppen van het finale ontwerp van de weg. **Lees meer** op www.gazetvanstekene.be en ook op <https://hetgroenewaasland.be/klik>

ZACHTE STAD

Densiteit, diversiteit en nabijheid in het leven van alledag

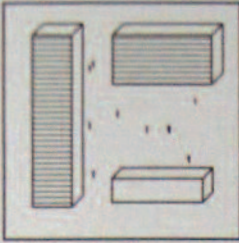
David Sim schreef het boek "Soft City: Building Density for Everyday Life", waarin hij de grote uitdagingen voor stedenbouwkundigen van de 21e eeuw beschrijft, en oplossingen en handvaten aanreikt om steden niet alleen efficiënter, maar vooral ook leefbaarder te maken voor de mensen die erin wonen en leven.

*Nederlandse titel : **Zachte stad** Densiteit, diversiteit en nabijheid in het leven van alledag.*

Hoe de mogelijke verhuis van het VITAZ ziekenhuis uit het centrum van Sint-Niklaas frontaal botst met de principes van 'de zachte stad'

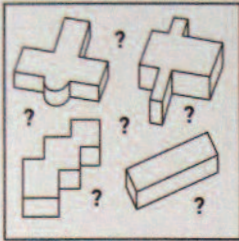
Het belangrijkste verschil tussen levensstandaard en levenskwaliteit is volgens mij dat levensstandaard neerkomt op het geld dat we hebben en hoe wij het uitgeven, terwijl levenskwaliteit gaat over de tijd die we hebben en hoe we die doorbrengen. Het ene gaat meer over kwantiteit, het andere over kwaliteit. Het ene gaat over spullen, het andere over ervaring. In plaats van manieren te vinden om ons meer dingen te kunnen veroorloven en te vergaren, zouden we eerder kunnen nadenken over betere manieren om onze kostbare tijd te besteden, ons leven te verlichten in plaats van het te belasten, en de dagelijkse spanningen en uitdagingen van werken, kinderen opvoeden, fit blijven, winkelen, het huis te runnen en met burens omgaan, te helpen veranderen in alledaagse genoegens.

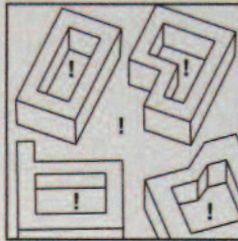
Van grootschalig

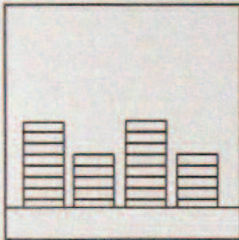
naar kleinschalig

Van open ruimte

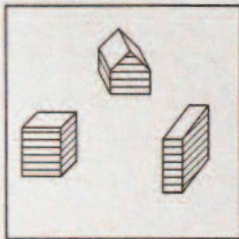
naar omsloten ruimte

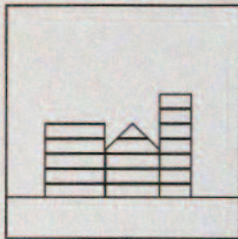
Van stapels

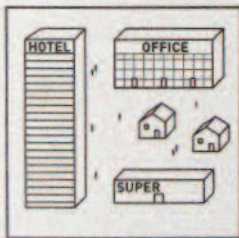
naar lagen

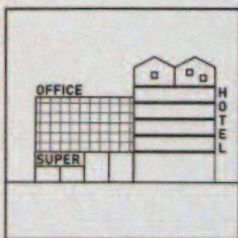
Van vrijstaand

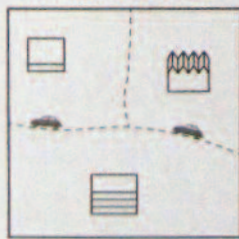
naar samengevoegd

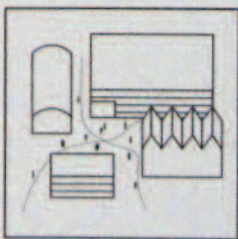
Van monofunctioneel

naar multifunctioneel

Van verspreid en berijdbaar

naar compact en bewandelbaar

Zachte stad. Densiteit, diversiteit en nabijheid, van David Sim (ISBN: 9 789 049 619 350), is een prachtige opvolger van **Leven tussen huizen**, (Jan Gehl, 1976).

Het is een voorbeeldenboek, vanuit een visie geschreven. Visie, daar ontbreekt het nog al te vaak aan in onze omgevingsplanning.

Het werk bestaat uit drie delen:

1. Bouwblokken. Buurtleven in een verstedelijkte wereld .
2. Vooruit geraken. in een dichtge-slibde en verstedelijkt wereld.
3. Leven met het weer, in tijden van klimaatverandering.

Misschien wel de grootste uitdaging voor een goed leven is de fysieke scheiding van de verschillende onderdelen van ons dagelijks leven. **De stadsplanning in de tweede helft van de 20e eeuw heeft hier geen positieve rol in gespeeld, door verschillende functies uit elkaar te halen en te spreiden.** Het is moeilijk om lokaal te leven wanneer zoveel dingen die we nodig hebben en willen zo verspreid zijn. Het vrijstaande huis in de voorstad, het industrieterrein, het winkelcentrum buiten de stad, het kantorenpark, de onderwijscampus – ze liggen allemaal op verschillende plaatsen. De droom van een vredevol leven in buitenwijken, met de belofte van een rustige, groene en veilige omgeving, heeft een achilleshiel: er is een auto voor nodig, die zowel duur is in aankoop als in gebruik. Trouwens, niet iedereen kan autorijden (kinderen, bejaarden, zieken) en één huishouden kan er veel activiteiten op verschillende locaties op nahouden, zodat één auto misschien niet genoeg is. Wat belangrijker is voor de levenskwaliteit, is niet wat het autorijden kost in termen van geld en energie, maar wel wat het kost in tijd.

We verspillen zoveel tijd aan het reizen tussen behoeften en wensen, terwijl we andere, meer waardevolle kansen laten liggen om onszelf te verbinden met de plaatsen en mensen in onze onmiddellijke omgeving. Tijd is, in de breedste zin van het woord, rechtvaardig en radicaal democratisch, want on-

geacht rijkdom, gezondheid, etnische afkomst of opleiding heeft iedereen slechts 24 uur per dag om zijn leven te leiden. Nadat we alle dingen hebben gedaan die we moeten doen, blijft de tijd voor 'al het andere' over.

Kunnen we de fysieke omgeving van onze steden en dorpen, buurten en straten zo inrichten dat we meer tijd overhouden voor zinvolle dingen in ons leven? En kunnen we de tijd productiever maken, of in ieder geval het doorbrengen van die tijd comfortabeler en aangeneramer maken?

De meest voor de hand liggende manier om de huidige gefragmenteerde manier van leven te veranderen, is meer van de activiteiten die deel uitmaken van ons dagelijks leven op één plaats te concentreren, zodat we op één plaats kunnen wonen, werken, studeren, ontspannen, winkelen. **Dit zou onze dagelijkse transit-tijd aanzienlijk verminderen, wat ook een energie- en geldbesparing zou betekenen. We zouden letterlijk over meerdere uren per dag méér beschikken om te doen wat we willen.**

Beeld je even in dat het VITAZ ziekenhuis niet zou verhuizen naar de rand, maar in het centrum van Sint-Niklaas zou blijven. Beeld je in hoeveel verschil in tijd dat zou uitmaken van velen en niet zou verloren gaan aan reizen per auto of fiets of aan overstappen van trein op bussen. Hoeveel maatschappelijke 'tijdwinst' dit zou zijn en evenzeer winst aan vermeden broeikasgassen...

ABLLOvzw

F4 TELTOTEMS: LOKEREN WINT

Op vier plekken langs de F4-fietsssnelweg in het Waasland staan teltotems. Ze tellen elke dag opnieuw het aantal fietsers dat langs komt.

Aan het einde van het jaar tonen ze fier het totaal van het jaar. Op 31 december 2022 noteerden we volgende jaartotalen.

De teltotem Lokeren-Durmebrug is opnieuw recordhouder met ruim 600.000 dappere fietsers. Dit traject, met de fietsbrug over de Durme, stelde ABLLO voor op 24 maart 1995 in het dossier Nieuwe Regio-netwerken.

Sint-Niklaas Westerplein

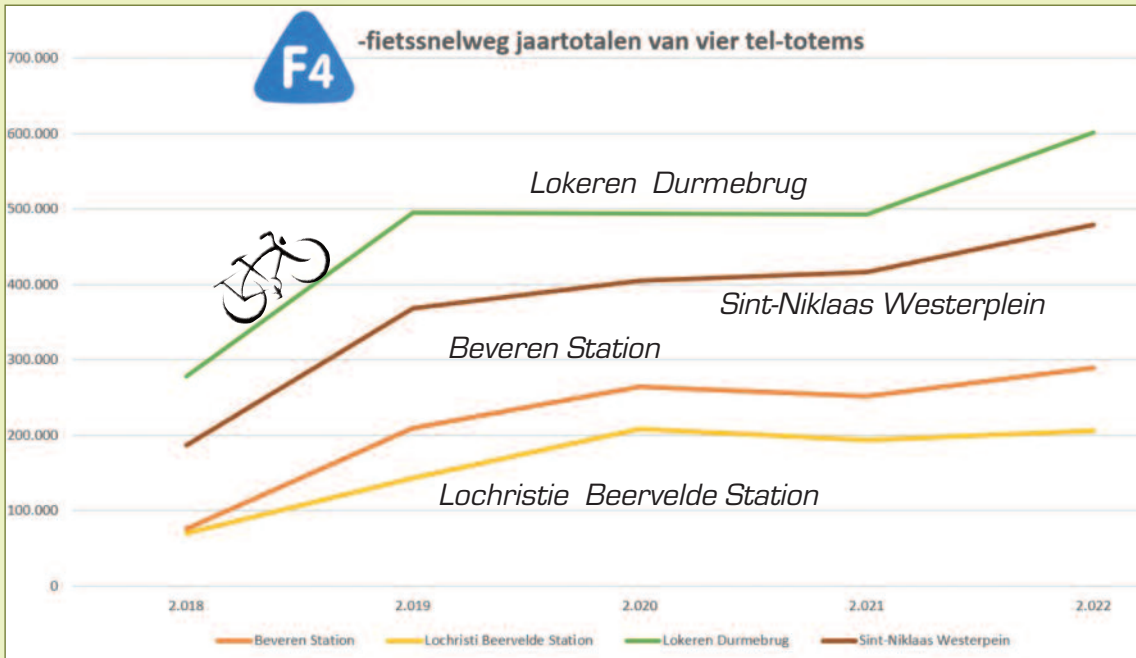
Lokeren nabij de Durmebrug

nabij Beveren Station

F4	Beveren Station	Lochristi Beervelde Station	Lokeren Durmebrug	Sint-Niklaas Westerplein
Jaar				
2.018	75.282	69.987	278.118	186.252
2.019	209.705	143.090	495.022	368.518
2.020	264.797	207.915	493.929	405.213
2.021	252.250	193.669	493.097	416.566
2.022	289.435	206.369	601.534	479.144

Met dank aan de provincie Oost-Vlaanderen

evolucie van aantal gebruikers (fietsers) op verschillende plaatsen langs de F4.

Overzicht van fietssnelwegen in het Waasland. **De netwerk is nog niet afgewerkt.**

Meer info op : <https://fietssnelwegen.be> of www.oost-vlaanderen.be/fietssnelwegen

BEKEN ONTMOETEN WEGEN

Projectplan van vzw 'De Raaklijn', milieuorganisatie in de gemeente Belsele.

Hoe vaak lopen wij niet achteloos voorbij onze beken ? Het zijn bescheiden waterlopen, maar naarmate men zich verdiept in hun geografie en geschiedenis groeit de verwondering. Meester Omer Burm uit Belsele heeft bij veel jongeren en volwassenen de waardering en liefde voor de beken vorm gegeven.

Als leveranciers van water hebben beken hun stempel gedrukt op het uitzicht en de afbakening van onze gemeenten.

Wegens hun belang voor de gemeenschap golden er vanouds strenge regels voor hun onderhoud.

De beken vormen de ruggengraat van ons natuurpatrimonium, structureren en decoreren ons landschap en zijn indicatoren van het leefmilieu.

Beken als patrimonium en als landschapselementen verdienen onze verhoogde aandacht.

De zichtbaarheid en de bekendheid van de beken kunnen op verschillende manieren worden verhoogd : door de fysieke vormgeving via aangepaste beplantingen die het beheer niet hinderen, door

Van links naar rechts: Willy Van Overloop (voor De Raaklijn) Chris De Beer (voor KOKW) en Firmin De Beleyr (voor De Raaklijn en voor STRAMIN)

een goede toegankelijkheid gekoppeld aan ondermeer het netwerk van de Trage Wegen en door de opwaardering van de beeknamen.

Dit laatste kan gematerialiseerd worden door het plaatsen van naamborden, een traditie die in onze regio grotendeels is verloren gegaan. Op die naamborden kan een QR-code geplaatst worden die verwijst naar meer achtergrondinfo en geschiedenis , de geografie en de landschappelijke betekenis van de bewuste beek. Zo kunnen wandelaars via deze weg gemakkelijk met hun smartphone informatie omtrent een bepaalde beek opzoeken.

Onroerend erfgoed :

Het project maakt onroerend erfgoed in het Waasland of informatie erover op kwaliteitsvolle wijze toegankelijk voor het publiek.

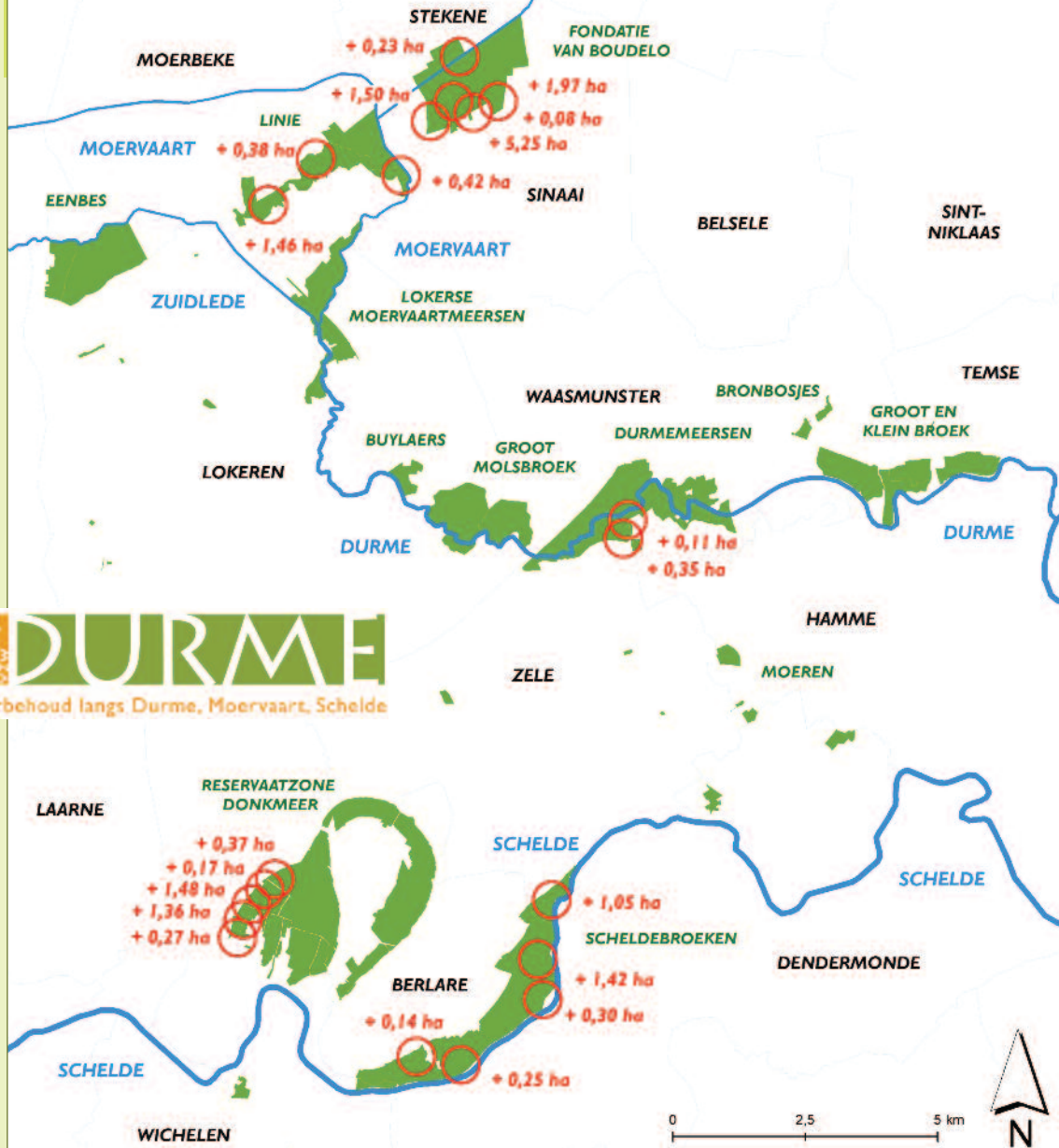
De beken vormen de ruggengraat van ons natuurpatrimonium, structureren en decoreren ons landschap en zijn indicatoren van het milieu. Het is tijd om deze kwaliteiten te versterken.

Het plaatsen van naamborden langs beken zorgt voor de verhoogde aandacht die beken als patrimonium en als landschapselementen verdienen.

Meer info bij www.deraaklijn.be

Dit project is een VOORBEELD voor andere gemeenten

BIJNA 100 HECTARE NIEUWE NATUUR OP VIJF JAAR!

Het voorbije jaar 2022 breidde vzw Durme haar natuurgebieden uit met meer dan 18 ha, verdeeld over maar liefst 19 aankoopdossiers.

Negen aankoopdossiers werden afgerond op grondgebied Berlare, enerzijds in de Reservaatzone **Donkmeer** en anderzijds in de **Scheldebroeken**. Het leeuwendeel van 11 hectare werd aangekocht in de **Moervaartvallei**, meer bepaald in **De Linie** (Eksaarde, Lokeren) en **De Fondatie van Boudelo** (St-Niklaas, Sinaai). Daarnaast werden

nog twee aankopen afgerond in de **Durmemeersen** naast de Durme op het grondgebied van Zele.

De aankopen in 2022 kwamen tot stand met medewerking van volgende partners:

moens
packaging

OTTER BLIJFT IN DE REGIO

Drie jaar geleden dook een otter voor het eerst op langs de Moervaart en de Durme in Lokeren en Waasmunster. Ondertussen blijkt dat deze Wase otter – die aan het linkeroog blind lijkt te zijn geworden – een opmerkelijk groot leefgebied heeft in Wachtebeke, Moerbeke-Waas, Stekene, Sint-Niklaas, Lokeren en Waasmunster, en in het Berlarebroek en het Donkmeer in Berlare.

Vanaf december 2019 kon in Lokeren en Waasmunster op verschillende locaties langs de Moervaart en de Durme een otter op cameraval worden geregistreerd, o.m. regelmatig in het reservaat Groot Molsbroek. Dankzij gericht en intensief onderzoek met cameravallen bleek daarna al snel dat dezelfde otter een groot netwerk van gebieden als leefgebied heeft in onze regio, waaronder als kerngebied verschillende reservaten van vzw Durme (zie bijhorende kaart, zie ook eerdere artikels in Durme- en Scheldeland 2020-1, 2021-1 en 2021-4). Naast reeds eerder gekende locaties langs Moervaart, Zuidlede en Durme in Wachtebeke, Moerbeke-Waas, Sint-Niklaas, Lokeren en Waasmunster, en in het Berlarebroek en het Donkmeer in Berlare, kon in het najaar van 2022 de otter zelfs ook voor het eerst worden vastgesteld langs de Stekense Vaart ter hoogte van de reservaten Heirnisse en de Fondatie van Boudelo.

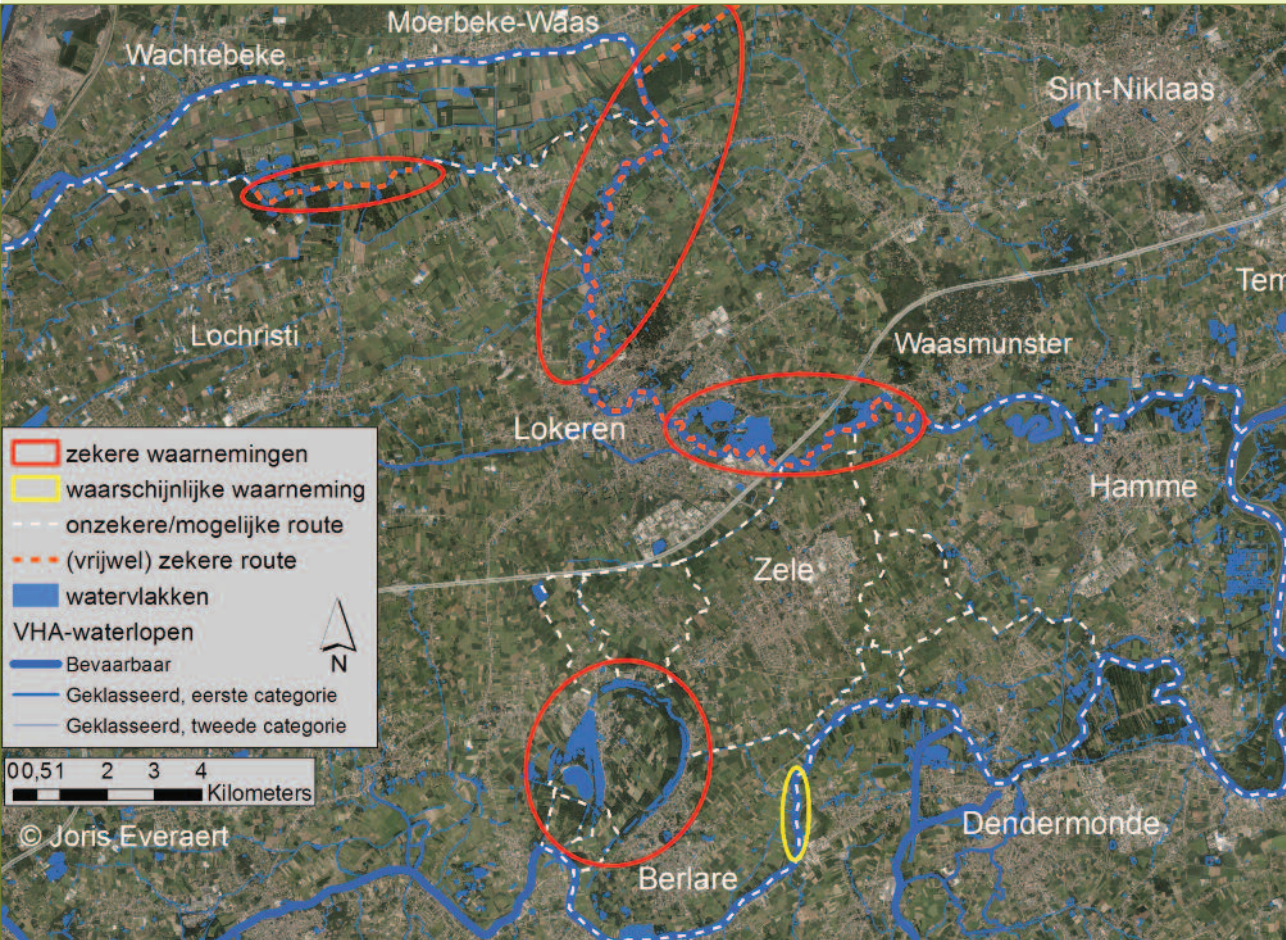
Voorlopig zijn er geen indicaties dat de otter al een partner heeft gevonden, maar we blijven hopen dat er binnenkort ook effectief voortplanting kan vastgesteld worden. Dat de waarnemingen voorlopig betrekking hebben op hetzelfde dier, blijkt uit genetisch onderzoek op de uitwerpselen (zogenamde spraints) in combinatie met de timing van de opnames en vooral ook het opvallende kenmerk als 'éénoog' otter. Sinds eind 2020 lijkt de otter blind te zijn geworden aan het linkeroog omdat dit oog niet meer oplicht bij de nachtbeelden. In de periode ervoor was het oplichtend effect daarvan ook al minder dan aan het rechteroog. Uit de genetische analyse

weten we ondertussen ook dat hij afkomstig is uit Nederland (Flevopolder). Hij legde maar liefst 200 kilometer af om zijn huidig leefgebied te bereiken (meer info in de nieuwsbrieven op inbo.be).

Op basis van de waarnemingen is het duidelijk dat deze Wase otter vaak meerdere dagen verblijft in een bepaalde zone van zijn leefgebied. Maar hij kan zich verrassend snel verplaatsen tussen bijvoorbeeld de zone van het Groot Molsbroek en de zone van het Berlarebroek en het Donkmeer. Zo zat hij bijvoorbeeld op 22 oktober 2021 's nachts in het Berlarebroek, en de volgende nacht in het Groot Molsbroek. Hetzelfde werd vastgesteld in de nachten van 25 en 26 juni 2022. Nog een voorbeeld: tussen zeker 20 en 26 november 2022 zat hij in de zone langs de Stekense Vaart, de Moervaart, de Zuidlede en de Durme (incl. het Groot Molsbroek), en op 30 november verbleef hij al in de Reservaatzone Donkmeer in Berlare. Dit doet ons steeds meer vermoeden dat de otter tussen Lokeren en Berlare misschien een 'shortcut' neemt via het landbouwgebied ten zuiden van de E17 in Zele (zie mogelijke routes op bijhorende kaart). Er valt dus nog veel te ontdekken, maar het is duidelijk dat het hier een opmerkelijk dier betreft! We hopen dat hij op zijn route niet sterft door een auto op enkele mogelijke verkeersknelpunten die in kaart zijn gebracht. Begin 2023 start normaal op Vlaams niveau het Soortenbeschermingsproject (SBP) Otter, waarbij heel wat beschermingsmaatregelen zullen worden genomen. In onze regio loopt hierrond ook een lokaal project 'Otterland', in samenwerking met vzw Durme (zie o.a. via 'projecten' op rlstd.be).

Otter in het Groot Molsbroek in mei 2022. Cameraval opname © Joris Everaert (zie ook video's op YouTube kanaal Joris Everaert)

Gekend leefgebied en (mogelijke) routes van 'éénoog' otter sinds eind 2019 in de ruime regio van het Waasland, update december 2022. © Joris Everaert

Otter legt spraint in Berlare in juni 2022. Cameraval opname © Joris Everaert (zie ook video's op YouTube kanaal Joris Everaert)

tekst en foto's : © Joris Everaert

GIERZWALUWEN IN TIELRODE

Vaak zien we ze in het voorjaar en hoogzomer hoog boven Tielrode met enorme snelheid door de lucht glijden, terwijl onophoudelijk hun gierende roep weerklinkt. Gierzwaluwen, met hun zeer lange sikkelvormige vleugels, relatief korte en gevorkte staart, zoals donkere vliegende ankertjes.

Zijaanzicht vliegende gierzwaluw

Gierzwaluwen brengen het grootste deel van hun leven door in de lucht. Zelfs slapen en paren doen ze al vliegend. Alleen voor het broeden komen ze 'aan land'. Met hun relatief kleine snavel die ver kan geopend worden, vangen ze in volle vlucht duizenden insecten.

Vooraanzicht vliegende gierzwaluw

Door gebouwen als rotskliffen te gaan beschouwen, hebben gierzwaluwen lang geleden hun oorspronkelijk broedareaal aanzienlijk uitgebreid. Ze zijn sindsdien zomergasten geworden in steden en andere centra in heel Europa. <https://waarnemingen.be/sound/6/2016.mp3> Ze broeden in donkere holten of in anker- en stellinggaten van hoge gebouwen en torens, maar ook in muurspleten van lagere gebouwen en onder pannen van

Vluchtlijnen gierzwaluwen 's avonds

oude panden. Zodra ze een broedplaats gekozen hebben, blijven ze die trouw.

Al jarenlang broeden er gierzwaluwen in Tielrode. Door renovatie en sloop van oude gebouwen gaan er nestplaatsen verloren.

Gierzwaluwen zijn voor hun voortplanting gebonden

Bij een nest aan een hoek van een dak aanvliegende gierzwaluw. Voeten (tenen) klaar om aan de rand van de nestholte over te nemen van de gevouwen vleugels. In de keelholte zit een bol insecten, los samengeperst met speeksel. Veel van deze insecten leven nog.

aan (stedelijke) bebouwing. Overheden, Regionale Landschappen en verenigingen slaan hier en daar voor die zwierige insecteneters de handen in elkaar. Nestgelegenheden worden voorzien aan openbare gebouwen.

Het verkleinen van de stellinggaten van de kerk van Serskamp(Wichelen) 22 nieuwe nestplaatsen... - Regionaal Landschap Schelde-Durme | Facebook en een gevel van een schoolgebouw te Sint-Niklaas voorzien van kunstnesten zijn enkele mooie voorbeelden.

Nesten door de brandweer geplaatst bij de Berkenboomschool in Sint- Nikolaas

Stellinggaten Sint-Petruskerk Tielrode

Tijdens een MiNa-Raad Temse stelden we voor om de stellinggaten van de Sint-Petruskerk Tielrode te verkleinen. De MiNa-Raad Temse stuurde de vraag naar de kerkfabriek. We hopen op een goed gevolg. Ook jij kan je steentje bijdragen. Enkele mogelijkheden:

- Leer de zwaluwen kennen.
- Sluit je bij een vereniging aan die zwaluwenprojecten uitvoert.
- Meld aan verenigingen die inventariseren wanneer zwaluwen in je omgeving broeden.
- Help de insecten: creëer een natuurlijke tuin of ruige kruidenrijke hoekjes.
- Ga ecologisch te werk: gebruik geen insecticiden of meststoffen.
- Verwijder geen natuurlijke nesten: zwaluwen kunnen naar verlaten oude nesten terugkeren en nesten van beschermde vogels vernielen is verboden!
- Stel verbouwingswerken aan een gebouw met een zwaluwenbroedsel uit tot na het broedseizoen. Vraag advies aan Regionaal Landschap Schelde-Durme vóór aanvang van de werken.
- Laat een klein spleetje tussen een dak, dakgoot, muur of hoekpannen

Video: Gierzwaluw | Vogelbescherming.

- Plaats opbouwkunstnesten in de buurt van bestaande kolonies: ga te rade bij lokale Regionale Landschappen, overheden of natuurverenigingen.
- Voorzie inbouwstenen of speciale dakpannen bij nieuwbouw: verschillende organisaties, overheden en projectontwikkelaars kunnen een steentje bijdragen.

Milieuwerkgroep Ons Streven Tielrode, Natuurpunt Waasland Kern Zuid, het Regionaal Landschap Schelde-Durme en de gemeente Temse slaan graag met jullie de handen in elkaar om de kolonies in de Gentstraat en Antwerpse Steenweg in Tielrode te bewaren en uit te breiden. Zij nemen het financieren, vervaardigen en plaatsen van opbouwkunstnesten voor hun rekening.

Zijn gierzwaluwen welkom, geef een seintje en dan wordt bekeken of de plaats geschikt is.

Contactpersoon project gierzwaluwen Tielrode: rudi.nielandt@skynet.be

Geluid Gierzwaluw

Video Vogelbescherming

facebook RLSD

WENSEN DE NMBS EN INFRABEL EEN STATION DAT MEER MENSEN AANSPOORT OM DE TREIN TE NEMEN?

Het station van Lokeren heeft dringend behoefte aan een andere indeling van sporen en perrons opdat het treinverkeer efficiënter kan verlopen. Voor die nieuwe indeling moet wel het stationsgebouw wijken. Dat kreeg pas een nieuw dak... Wensen de NMBS en Infrabel eigenlijk wel een klantvriendelijk station dat meer mensen aanspoort om de trein te nemen? De stad lijkt dit al vast wel te wensen, nu zij een RUP (Ruimtelijk uitvoeringsplan) gaat opmaken voor de stationsbuurt.

Toegegeven, de NMBS en Infrabel hebben wel al wat gerealiseerd in Lokeren: bouw van achteringang met parkeerterrein (1997), verwijdering vijfde perronspoor, nieuwe liften en roltrappen, nieuw dak stationsgebouw, nieuwe klokken op de perrons (december 2022). De stad zorgde voor extra parkeerplaatsen en legde een deeltje van het Stationsplein opnieuw aan. Wat ontbreekt, is echte samenwerking vanuit een samenhangende visie. Hoog tijd dus voor een doelgerichte samenwerking.

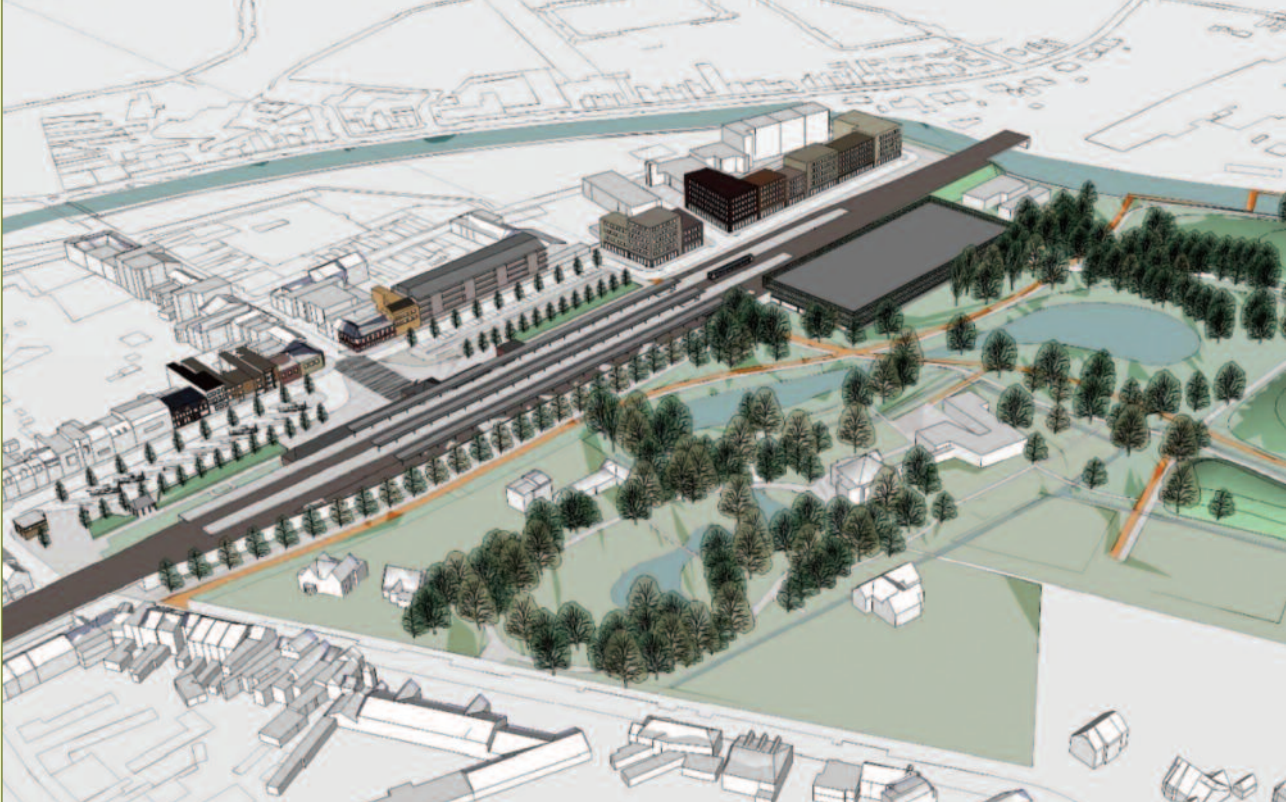
Er is een financieel lichtpuntje in dit verhaal. Op 23 december 2022 heeft de Ministerraad het Openbare dienstcontract van NMBS en het Performan-

tiecontract van Infrabel goedgekeurd, evenals de investeringsplannen van beide ondernemingen voor de periode 2023 – 2032. Het toeval wil, dat de stad Lokeren de draad heeft opgenomen voor de opmaak van een Ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) van de Stationsomgeving. Zal men erin slagen om met al deze plannen echt samen te werken, met het oog op het realiseren van veel meer omgevingskwaliteiten?

Masterplan De stad had in 2011 al een eerste totaalplan van de stationsomgeving. Dat plan werd verbeterd in 2016: als Masterplan zou de Stationsbuurt worden vernieuwd. Twee jaar later zouden de werkzaamheden van start gaan. Nu, twaalf jaar later, is van samenhang nog niet veel te merken. Vooral de NMBS en Infrabel blijven bij de pakken zitten wat betreft de efficiëntieverhoging van sporen en perrons. Want meer dan wat cosmetisch onderhoud hebben we nog niet gezien. Het Groene Waasland (HGW) wijdde in 2017 zijn nummer 200 aan dit station: beginnend met de vraag hoe de sporen en perrons aangepast kunnen worden voor een efficiëntere treindienst. En hoe dit station veel beter kan passen in zijn omgeving? Kortom, hoe kunnen we het treingebruik stimuleren? Daar wordt in het overigens uitstekende Masterplan onvoldoende aandacht aan besteed. Een modern station moet compact en functioneel zijn en optimaal aansluiten op de omgeving, dichtbij en verder weg. Ontworpen vanuit de reiziger en zijn gevoeligheid voor tijd en afstand, en rekening houdend met goederenvervoer op dezelfde spoorinfrastructuur, dus ook met goed nabuurschap.

*Toekomstbeeld
van
station Lokeren
(zie HGW nr. 200).
Nu wel haalbaar,
mits een goede
samenwerking
tussen stad,
provincie, NMBS,
Infrabel
en anderen...*

Overzicht van Masterplan Stationsgebied (27/9/2016); bemerk hoe niets aan de perrons en de sporen wordt gewijzigd, behalve een bijkomende onderdoorgang. Dit plan sneuvelde omdat men dwars door het park een weg had voorzien.

PROBLEEM : de sporenconfiguratie is niet efficiënt.

Of nog : er ontbreekt een stuk spoor (zie stippellijn en pijl) voor een goede eenvoudige werking van het treinverkeer. Zie volgende pagina.

Verder bouwen op een slechte basis, is later om problemen vragen.

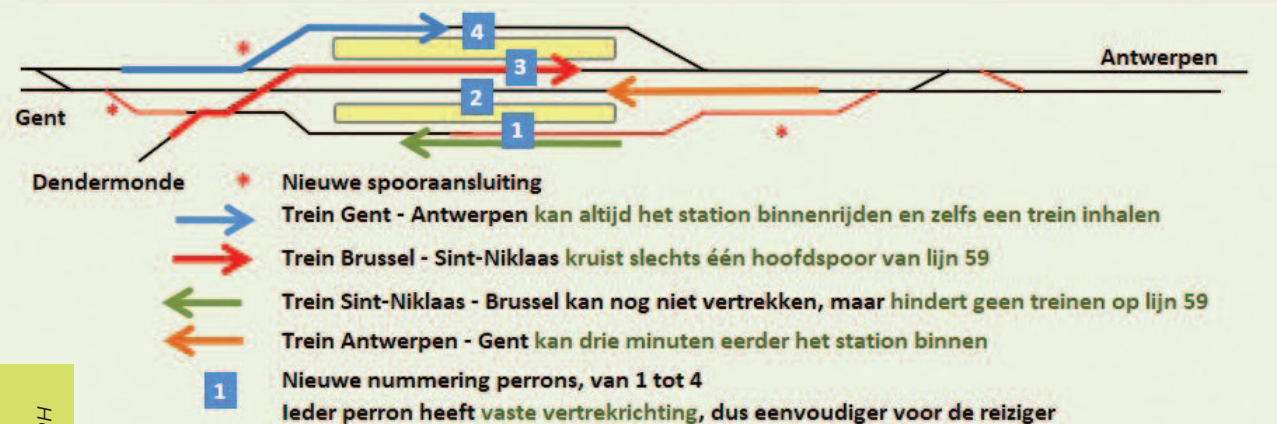
Station Lokeren vandaag: **INEFFICIENT**

Inefficiënt De indeling van sporen en perrons in het station van Lokeren is inefficiënt (zie de figuur 'Vandaag'). Dit schema toont dat de indeling van sporen en perrons na precies 50 jaar dienst achterhaald is: de sporen A, 3 en 4 worden weinig of niet gebruikt. De vernieuwing van lift en roltrap in

2021 naar spoor vier is een nutteloze investering, want dit spoor is overbodig. De geplande verhoging van perron vier is dan ook nutteloos. De sporen 1 en 2 verwerken bijna alle treinen. Door de vrij korte opeenvolging van treinen, met weinig uitwijk- of haalmogelijkheid, ontstaan hier vaak vertragingen.

Station Lokeren, indeling sporen en perrons : MORGEN

EFFICIËNTER

Station Lokeren MORGEN : **EFFICIENTER**

Efficiënt In HGW nr. 200 is een compact station met slechts twee perrons met elk twee sporen voorgesteld (zie de figuur 'morgen'). Dit schema toont een 'efficiënt' model. De huidige sporen A, 1, 2 en 3 worden omgevormd tot de sporen 1 tot 4. Dit levert extra ruimte op aan de voorzijde en aan de achterkant van het station. Zo ontstaat een veel compacter station, dat tegelijk veel efficiënter kan worden gebruikt.

Uit dit schema blijkt dat het doortrekken van spoor A zeer veel voordelen biedt. Door het huidige spoor A te koppelen aan het spoor van Sint-Niklaas, ontstaat spoor 1 uit het 'efficiënt' model. Het stationsgebouw moet dan wel worden afgebroken en herbouwd. Ingrijpend, maar wel goed voor een efficiëntere verwerking van het drukke treinverkeer.

Vragen

Wij vrezen dat verdere aanpassingen aan het stationsgebouw, sporen, perrons en in de omgeving onvoldoende zullen zijn gelet op de klimaatambities en de keuze om de trein een veel belangrijker rol te laten vervullen. Daarom deze vragen van ABLLO vzw aan de NMBS en Infrabel in verband met het 'efficiënt' model:

(1) Toon aan dat de huidige spoor situatie of een alternatief voorstel **minstens even efficiënt** werkt als het 'efficiënt' spoormodel van ABLLO, zoals hiernaast voorgesteld (zie ook in HGW nr. 200)

(2) Als **(1)** kan worden aangetoond, zal ABLLO dat ook steunen. **Indien niet**, waarom wordt het voorgestelde 'efficiënt' spoormodel dan niet als basis genomen bij verdere beslissingen?

Voorts hebben wij nog een vraag aan de bevoegde overheden over de geschetste knelpunten van sporen en perrons in relatie met het Masterplan en HGW nr. 200:

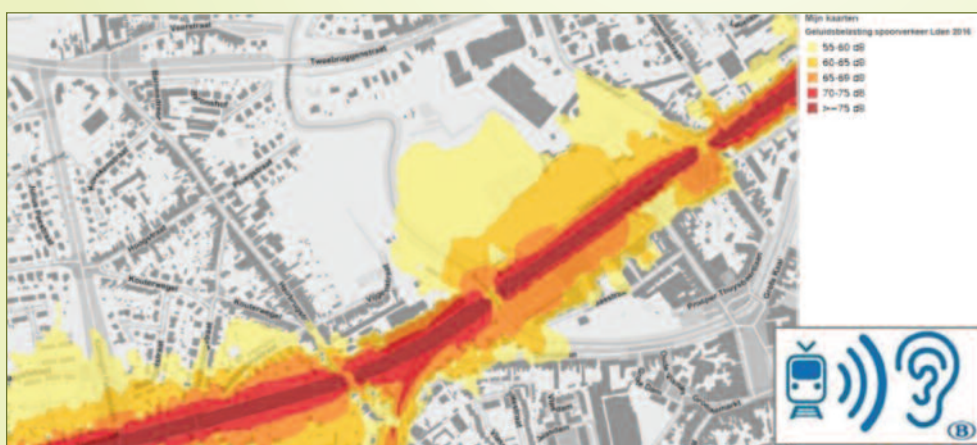
(3) Wanneer start de samenwerking, te beginnen met het 'efficiënt' spoormodel?

Het wordt de hoogste tijd om verder samen te werken aan het Masterplan Stationsgebied en aan het voorstel Maak van station Lokeren bruisend trefpunt in de stad in HGW nr.200 (februari 2017). Het is nu vooral een taak van de NMBS en Infrabel om deze trein op de sporen te zetten. De stad en de burens wachten en wij zijn de vertragingen beu.

Meer lezen:

<https://hetgroenewaasland.be/OV>

 www.hetgroenewaasland.be/klik

Goed nabuurschap, bijvoorbeeld met minder ruimtebeslag van het station en, vooral, een goede geluidwerende afscherming zeker nu het treinverkeer nog drukker wordt.

Waasmunster halte Doornijkstraat

S-BOCHT PROBLEEM BIJ FIETSPADEN

Ontwerpers houden vaak te weinig rekening met de werkelijkheid.

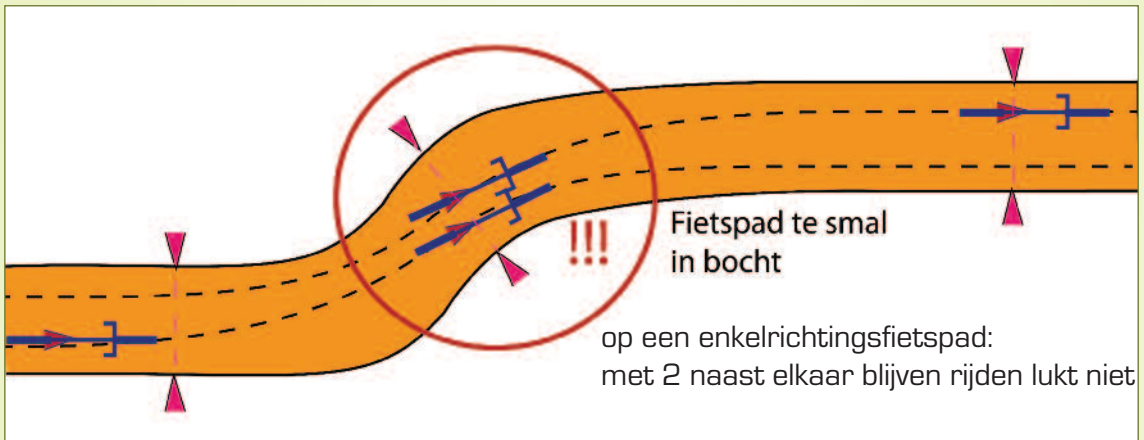
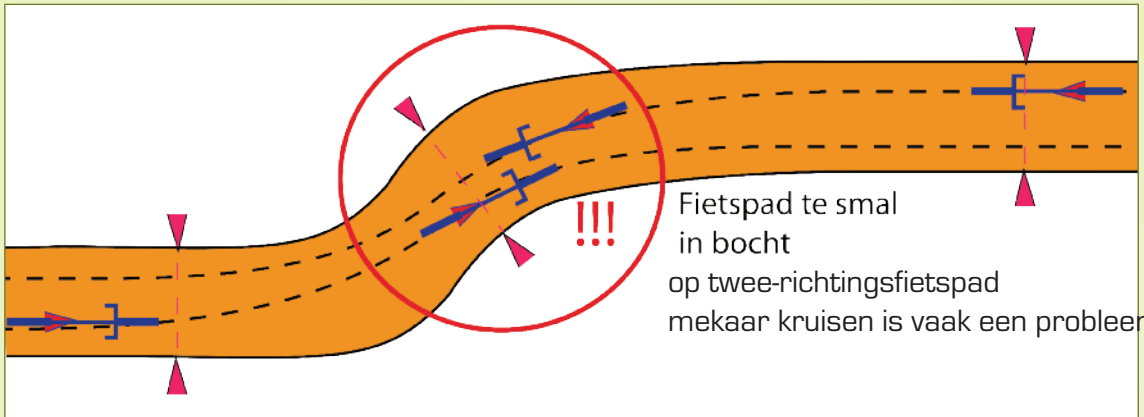
Heel vaak hebben fietsers te maken met **S-bochten**. Je rijdt op een fietspad en je moet eerst naar rechts en onmiddellijk naar links afslaan (of omgekeerd). Omdat er een bushalte is, omdat het fietspad van een aanliggend naar een afgescheiden fietspad overgaat of in de buurt van een kruispunt. Als je alleen rijdt is dat geen probleem, maar als er meerdere fietsers betrokken zijn, kan dit een probleem veroorzaken. Fietsers gaan elkaar rakelings passeren of rakelings naast elkaar rijden of erger, elkaar hinderen met een mogelijke valpartij als gevolg. De werkelijke rijlijn van de fietser is niet dezelfde als die op de tekentafels! Heel veel van die S-bochten zijn slecht ontworpen. Is het omdat het gemakkelijker is voor aannemers het fietspad overal even breed te maken?

Wij dagen alle ontwerpers uit om de de proef op de som te nemen en met 2 naast elkaar tegen 20 km per uur die bochten veilig te nemen. **Veel van die S-bochten zullen niet voldoen.**

Wij hebben in Vlaanderen **massaal veel voorbeelden van slechte bochten**, maar amper technische aanbevelingen om te beschrijven hoe zo'n bocht eruit zou moeten zien.

Ook het fietsvademeccum is hierover vaag en moeilijk te begrijpen.

Vandaar deze probleemstelling.

Wie helpt ons zodat betere en realistische ontwerpen de tekentafel verlaten?

En wat is dan de oplossing?

Misschien de kromtestraal (= boogstraal) groter maken, maar hoe groot?

De bocht breder maken, maar hoe breed?

Beveren Haasdonkse Baan en N70

Beveren Tassijnslaan

In bijhorende tabel uit het **Fietsvademecum (FV)** zien we een overzicht van gewenste boogstralen en bochtverbredingen t.o.v. het verkantingspercentage van 2% . [dwz fietsweg is in de bochten lichtjes schuin aangelegd]. De waarden voor de **boogstralen** gelden voor de **binnenbocht**.

zie fietsvademecum :

25.07.22 / versie 1.0 / Vademecum fietsvoorzieningen / B.2. Bochten, boogstraal en bochtverbreding 1/2

Type boogstraal naargelang de situatie (bij verkantingspercentage van 2%)	Bochtverbreding	
Standaard boogstraal (straal is 15m)	<i>2 maal 15 cm</i>	
Comfort boogstraal (straal is 33m)	<i>2 maal 8 cm</i>	
Minimum boogstraal (straal is groter dan 4 meter) voor bochten ter hoogte van kruispunten en oversteekplaat-sen (90°)	<i>2 maal 45 cm</i> <i>zie figuur hieronder</i>	

Die **bochtverbreding** is bij een **standaard** boogstraal **slechts 15 cm** aan weerszijden.

Heeft een bochtverbreding wel zin in de **buitenbocht**?

De bochtverbreding in de binnenbocht komt in wezen neer op het vergroten van de boogstraal.

Kan men niet beter de boogstraal vergroten?

Bij 'minimum' boogstralen, is een **grote** bochtverbreding in de **binnenbocht** zeker aangewezen.

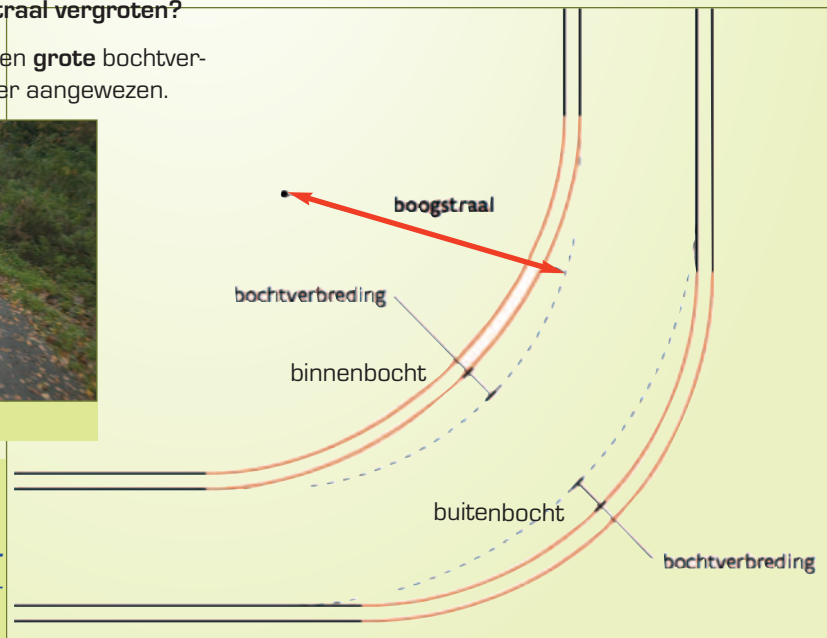
Zorgt een bochtverbreding voor een echte verbetering ?

Tassijnslaan Sint-Niklaas

Figuur uit Fietsvademecum met aanpassingen.

Boogstraal en bochtverbreding ter hoogte van kruispunten

De fietspadbreedte bepalen is heel éénvoudig !

Een fietspadbreedte van 1 meter is niet goed, want elkaar passeren of naast elkaar rijden gaat niet.

Men heeft in het fietsvademecum in 2022 als norm voor de breedte 2 meter aangegeven voor éénrichtingsfietspaden. Dat is (eindelijk) goed en dat is daarenboven ook zeer snel te bepalen, **gewoonweg door de afstand tussen de 2 randen op te meten.**

... Een bocht beoordelen is veel moeilijker

Ter plaatse is het meestal eenvoudig te zeggen of een S-bocht goed, minder goed of slecht is uitgevoerd. **Maar om dit technisch duidelijk te beschrijven is veel lastiger.**

Kijken we naar de tabel met kromtestralen uit het Fietsvademecum. Als op de tekenafel een bepaalde bocht wordt voorgesteld (bv. een bocht met kromtestraal van 15 m), hoe kunnen we ons zo'n bocht dan voorstellen?

We hebben een middelpunt nodig en een straal van 15 meter ... met een touw van 15 meter? Zal zo'n bocht op die plaats goed zijn ????

En omgekeerd :

Hoe kunnen we weten hoe groot de kromtestraal is bij een aangelegde bocht? En voldoet die aan de voorschriften? Dat is heel moeilijk te controleren. De kromtestraal of boogstraal meten van een 'ronde' bocht, is een moeilijk probleem.

Hoe doet men dat? En toch gaan we ons wagen aan een wiskundig/technisch werkwijze op volgende pagina.

4 STELREGELS voor ontwerpers vanuit het oogpunt van de fietser :

Stelregel 1 : De kromtestraal kan niet groot genoeg zijn om het fietspad vlot met meerdere deelnemers te kunnen gebruiken.

Stelregel 2: * * Des te hoger de snelheid, des te breder en langer de fietsen, des te groter de kromtestraal moet zijn!

Stelregel 3: Vermijd zoveel mogelijk bochten op de fietsweg!

Stelregel 4: Geen 'hoekige' bochten AUB.

*** *** Door de komst van speed pedelecs, bakfietsen, aanhangwagentjes, ... moet de kromtestraal veel groter zijn zowel voor de veiligheid als voor het comfort!!

Waarom heeft de ontwerper hier in de Zandstraat te Haasdonk een totaal overbodige bocht laten aanleggen ?

Als jij zo'n slechte of gevaarlijke bocht op je weg tegenkomt, mag je foto's en de plaatsbepaling hiervan opsturen naar:

groene.waasland@gmail.com
of sintniklaas@fietsersbond.be
of temse@fietsersbond.be

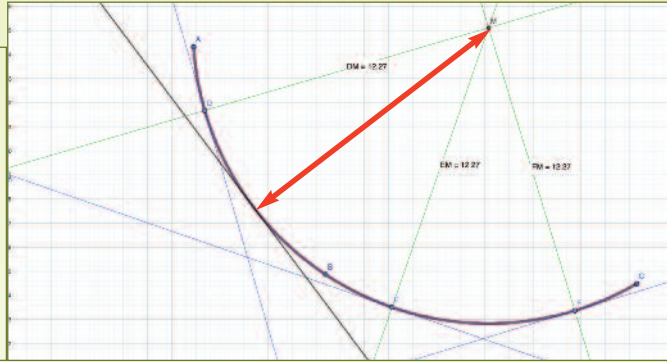
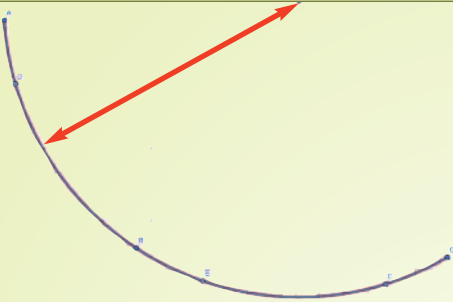
We willen dit dan aan de bevoegde overheid overmaken.

DANK !

Wiskunde in Het Groene Waasland ?

Als je een stuk cirkelomtrek bekijkt, hoe kan je dan de **kromtestraal** bepalen?

MEETKUNDIG : Teken in (minstens) 2 punten van de cirkel een raaklijn. Dan teken je telkens een loodlijn op die raaklijnen in de raakpunten. Het snijpunt der loodlijnen is het middelpunt van de cirkel. Zo kan je de (kromte)straal bepalen.

M.b.v. de stelling van Pythagoras !

De stelling van Pythagoras in de driehoek DPG

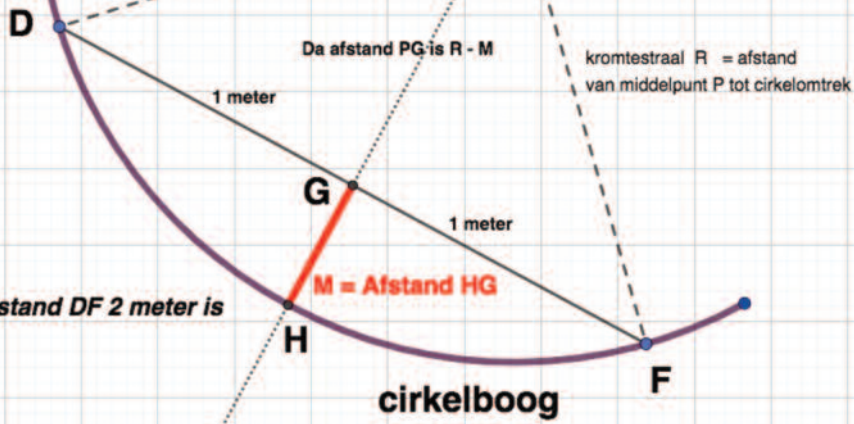
$$R^2 = 1^2 + (R - M)^2$$

$$R^2 = 1 + R^2 - 2RM + M^2$$

$$2RM = 1 + M^2$$

$$R = (1/(2M)) + (M/2)$$

zoeken van de kromtestraal R
R = afstand PH
P middelpunt

Zorg dat de afstand DF 2 meter is

cirkelboog

PRAKTISCH: Bekijk de **binnenbocht** van het fietspad. Pas een lijnstuk van juist 2 meter af. (zoals **DF** op de tekening). Maak gebruik van een touw of een rechte lat. Vanaf het midden **G** van dat lijnstuk meet je de **afstand M** van **G** tot cirkelomtrek (rode lijn).

Op de tabel hiernaast kan je de kromtestraal aflezen of met bovenstaande formule berekenen.

Om grotere kromtestralen te bepalen, kan je ook werken met een grotere afstand **DF** (bv 4 meter).

M in cm	M in meter	R in meter
	M	R
1	0,01	50,01
2	0,02	25,01
3	0,03	16,68
4	0,04	12,52
5	0,05	10,03
6	0,06	8,36
7	0,07	7,18
8	0,08	6,29
9	0,09	5,60
10	0,1	5,05
11	0,11	4,60
12	0,12	4,23
13	0,13	3,91
14	0,14	3,64
15	0,15	3,41

Het berekenen van de kromtestraal is maar mogelijk als de binnenbocht **ongeveer cirkelvormig** is, wat niets steeds het geval is bij een fietspad....

Nieuwe fietstunnel van fietssnelweg F4 onder spoorlijn 59

Fietssnelweg F4 Gent-Antwerpen

Aanleg fietsweg en fietstunnel van Nieuwe Stationsstraat tot Nieuwe Dreef

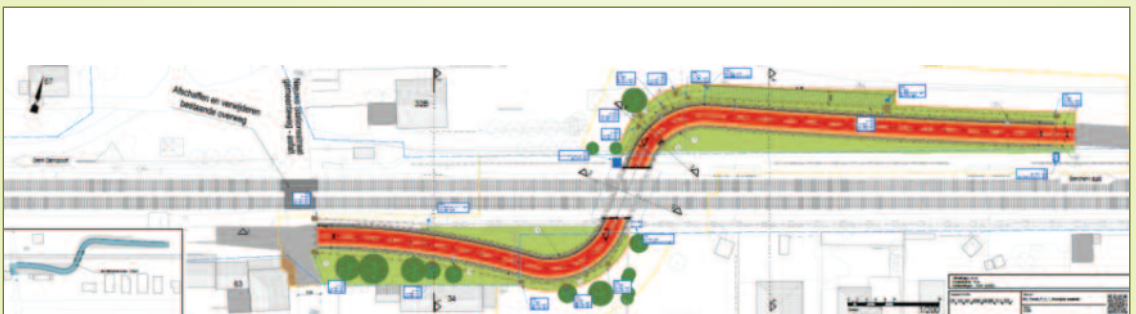
Wie Provincie Oost-Vlaanderen (fietsweg) en Infrabel (fietstunnel)
Start werken najaar 2021
Raming € 254 338 (fietsweg) + € 1 400 000 (fietstunnel)
Meer info fietssnelwegen.be/f4
 infrabel.be/nl/lokeren-nieuwe-stationsstraat

De nieuwe fietstunnel van fietssnelweg F4 onder spoorlijn 59 is klaar. Een brede tunnel met serieuze bochten. In de winterperiode is het minder druk. We vragen ons af hoe gebruikers deze nieuwe infrastructuur ervaren, ook als het duidelijk drukker

wordt? Het lijkt alleszins verzorgd aangelegd.

Reacties kan je overmaken op : groene.waasland@gmail.com.

SAMEN OP WEG NAAR EEN MOBIEL VLAANDEREN

Ook gefaseerde invoering van omstreden basisbereikbaarheid sluit te veel burgers uit.

Openbaar vervoer is een dienstverlening

De basisbereikbaarheid wordt vanaf 1 januari 2023 gefaseerd ingevoerd. Dat de ingrijpende maar omstreden tabula rasa van het Vlaamse stads- en streek-vervoer op 1 juli 2023 niet haalbaar was, wist iedereen met wat gezond verstand. Koopt minister van Mobiliteit Lydia Peeters hiermee tijd? Haar nieuw ov-plan is niet opgebouwd vanuit het idee van een gefaseerde aanpak. Gezien er geen extra budget is, zal meer aanbod op de ene plek gepaard gaan met minder dienstverlening elders. Alles zal zich boven de hoofden van de reizigers voltrekken. De langgerekte uitrol van de basisbereikbaarheid dreigt chaotisch te verlopen.

De door de vijftien vervoerregio's uitgetekende basisbereikbaarheid – een nauwelijks uit te leggen begrip – resulteert in geschrapte haltes én lijnen. Veel bestemmingen worden onbereikbaar. In dichtbevolkte stadswijken verdwijnen eveneens haltes. Hierdoor wordt de loopafstand naar de volgende niet geschrapte halte langer. Veel burgers met een

laag inkomen, ouderen en mensen met een beperkte mobiliteit zullen geen gebruik meer kunnen maken van reguliere buslijnen. Vervoer op maat 'bestellen' dreigt ingewikkeld en wellicht duurder te worden. Met vervoersarmoede en uitsluiting tot gevolg.

Het autogebruik zal toenemen. Dat staat haaks op het streven naar een veiliger en gezonder milieu. Hoppin- of knooppunten met deelauto's, -fietsen en -steps zijn waardevol maar bieden **geen** alternatief voor het reguliere openbaar vervoer. Niet iedereen kan deze deelsystemen gebruiken. Bovendien verhogen ze de kosten voor een verplaatsing. **Openbaar vervoer is een dienstverlening die tegen een redelijke prijs moet worden aangeboden.** Het beoogde vervoer op maat, een verantwoordelijkheid van de gemeenten, moet onderdeel zijn van het reguliere ov en makkelijk 'besteld' kunnen worden zonder apps en andere digitale spitsvondigheden. Van een apart tarief kan evenmin sprake zijn.

Uitgekleed

De jongste tien jaar heeft de Vlaamse overheid blind en zonder visie bespaard bij het stads- en streekvervoer. De Lijn is een uitgekleed bedrijf dat niet meer behoorlijk kan functioneren. Dagelijks worden de reizigers geconfronteerd met geschrapte ritten, vertragingen en falende communicatie. Een ondermaatse dienstverlening.

Uiteraard moet ook een overheidsbedrijf efficiënt worden gerund. **Veel geld kan worden bespaard door trams en bussen te laten doorstromen via vrije banen én beïnvloeding van de verkeerslichten.** Een tram en bus moeten alleen groen krijgen als ze het verkeerslicht naderen. Dat duurt hooguit tien seconden. Nu hebben tram en bus groen als ze er niet zijn en rood als ze in aantocht zijn. Waar Vlaanderen begint, eindigt de logica.

Met perfecte doorstroming kun je méér doen met minder voertuigen. Stipter en sneller. Betrouwbaar openbaar vervoer resulteert in méér reizigers en meer inkomsten. Goed voor de gebruiker, de overheidsfinanciën en de door Vlaanderen nagestreefde modal split: méér stappen, fietsen en ov en minder auto. Het openbaar vervoer moet sexy worden. Tevens moet de directie meer respect tonen voor het personeel en rekening houden met hun ervaringen op de werkvloer.

Topregio?

Vlaanderen profileert zich graag als een topregio in Europa. Op vlak van stads- en streekvervoer is het een ontwikkelingsland. Een logische verkeerslichtenbeïnvloeding lukt nog steeds niet. In Antwerpen en Gent geldt op sommige tramtrajecten een snelheidsbeperking van tien (!) kilometer. Jarenlang is het onderhoud van de infrastructuur verwaarloosd. Trams en bussen ogen vies. De lijst van misstanden is lang.

Tot nog toe zijn er geen aanwijzingen dat er meer middelen komen voor het ov. Zonder extra geld betekent basisbereikbaarheid voor veel burgers onbereikbaarheid en sociale uitsluiting. Enkele politieke partijen zijn De Lijn liever kwijt dan rijk en verwachten alle heil van marktwerking. Tot wat liberalisering leidt, zie je op de ontsprende facturen voor energie, water en telefonie. Openbaar vervoer is een basisbehoefte en derhalve een overheidstaak.

Knooppunten

Als de overheid mensen wil verleiden om te kiezen voor trein, tram en bus, moeten we - net als in het voorbeeldland Zwitserland - werken met knooppunten. In een knooppunt sluit alle ov op geregelde tijdstippen naadloos op elkaar aan. Dat knooppunt, meestal een station, moet wervend en toegankelijk zijn. Net als alle treinen, trams en bussen. Hier is nog héél veel werk aan de winkel.

De spoorwegen - een federale materie - vormen de ruggengraat van het ov. Een trein om het half uur op de meeste lijnen is een dwingende voorwaarde voor een goed functionerend knooppunt. Op de regeringstafel ligt een nieuwe beheersovereenkomst met de NMBS. Maar de financiering van de (te?) ambitieuze plannen van minister van Mobiliteit Georges Gilkinet is nog onzeker. Het zou al een stap voorwaarts zijn als we de bestaande infrastructuur (sporen, stations...) perfect kunnen onderhouden en exploiteren.

Eén ticket

Decennia al wordt gesproken over één ticket voor alle ov. Het zou er nu eindelijk komen. Een streefdatum is er weliswaar nog niet. In Nederland werd in 2012 de ov-chipkaart landelijk ingevoerd waarmee je met alle ov kunt reizen

Wie nu in de buurt van Aalst een bus van De Lijn naar het station neemt, overstapt op de trein en in Brussel haar/zijn reis voltooit met de metro, moet drie tickets kopen. Ingewikkeld en ov-ontrafend. De overheid moet het prijsbeleid blijven bepalen. De kostendekkingsgraad mag nooit het uitgangspunt zijn. Het ov moet voor iedereen betaalbaar zijn. Uiteraard moeten de ov-bedrijven kostenefficiënt zijn. Daar kan de overheid toe bijdragen met onder meer ideale doorstroming te garanderen. Dat gebeurt in Vlaanderen nog altijd niet. De federale overheid moet onmiddellijk komaf maken met het subsidiëren van salarismagazijnen. Dat geld kan beter in een aantrekkelijk ov worden geïnvesteerd.

Beleid

Van de Vlaamse overheid verwachten wij de burgers, op basis van participatie én eerlijke communicatie een voor iedereen toegankelijk, goed georganiseerd, comfortabel, stipt en betaalbaar openbaar vervoer als dienstverlening aan de samenleving.

Verenigde Supporters Openbaar Vervoer - VSOV
 0473/52 11 23 - flexbuskb@gmail.com
verenigde-supporters-openbaar-vervoer2.webnode.be

Het Groene Waasland heeft deze tekst onderschreven. De volledige lijst van ondertekenaars zie www.hetgroenewaasland.be/klik

KWAKKEN LANGS DURME, MOERVAART EN SCHELDE

In 2022 werd het tweede jaar op rij een succesvol broedgeval van de kwak vastgesteld in de Reservaatzone Donkmeer in Berlare. Maar ook in het Sigmagebied Grote Wal in Hamme, en zeer waarschijnlijk ook in of langs het reservaat De Linie of de Lokerse Moervaartmeersen in Eksaarde-Sinaai-Moerbeke waren er broedgevallen met waarnemingen van juveniele vogels.

De **kwak** (*Nycticorax nycticorax*) is een vogel uit de familie van de reigers (*Ardeidae*). Het is een zeer gedrongen, relatief kleine reigersoort. Het verenkleed van adulte vogels is bij beide geslachten gelijk, met vooral zwarte, licht- en donkergrijze kleuren, en lange witte sierveren op de achterkruin. Juveniele vogels zijn bruin gestreept op kop en onderdelen, donkerbruin met witte vlekken op de bovendelen. Zijn naam dankt hij aan de roep, een luid 'kwak', eigenlijk meer 'kwek'. Zijn oude Nederlandse naam 'nachtreiger' wijst op zijn ook nachtelijke le-

venswijze, meer dan de andere reigersoorten.

De kwak vormt vaak broedkolonies. Vijvers met veel wilgen en broek- en moerasbossen met open water zijn ideale broedbiotopen voor de soort. Zijn menu is gevarieerd en sterk afhankelijk van de plaatselijke omstandigheden, en bestaat vooral uit zoetwatervissen, amfibieën, kreeftachtigen, insecten, larven, weekdieren, maar ook wel eens kleine knaagdieren en de kuikens van watervogels.

ZELDZAAM

De kwak is een broedvogel van Zuid- en Centraal-Europa. Hoewel hij de laatste decennia ook in Frankrijk verder naar het noorden is opgerukt, bestaat de populatie in Vlaanderen vooral uit verwilderde exemplaren, aangevuld door vogels van wilde origine. De verwilderde Zwin-populatie die in de jaren 1990 en begin 21ste eeuw schommelde tussen 30-40 broedparen, kende in de periode 2005-2007 een opvallende crash die uiteindelijk leidde tot het verdwijnen van de soort als broedvogel. In de rest van Vlaanderen zijn broedgevallen van kwak altijd al een zeldzaamheid geweest. Solitaire broedgevallen zijn echter lastig aantoonbaar omdat de soort er een erg geheimzinnige en verborgen nachtelijke levenswijze op nahoudt. Vaak worden solitaire broedgevallen pas opgemerkt als de jongen uitvliegen. In de zomer kunnen echter ook al jonge vogels opduiken uit bv. de broedpopulatie van Frankrijk. De aanwezigheid van zowel adulte als (pas uitgevlogen) juveniele vogels geeft dan wel een goeie indicatie voor een broedgeval. Het blijft echter lastig om een goed beeld te krijgen van het exact aantal broedparen in Vlaanderen, maar het is wel duidelijk dat het om een zeer klein aantal gaat. In de periode 2013-2018 varieerde het aantal broedverdachte kwakken in Vlaanderen tussen 2 en 10. Slechts in enkele gevallen werden ook nesten gevonden. Momenteel loopt de inventarisatie voor de nieuwe Vlaamse vogelatlas (2020-2023). Voor de kwak is het nog te vroeg om uitspraken te doen over de meest recente evolutie.

In Wallonië is de soort sinds 2006 met enkele koppels een jaarlijkse broedvogel in de moerassen van Harchies. In Nederland bestaat de populatie eveneens uit een groot deel verwilderde vogels, met in 2018 ongeveer 20-25 broedparen. Tot op heden is van een significante noordwaartse uitbreiding vanuit zuidelijke broedgebieden nog geen sprake.

TOPJAAR IN REGIO DURME, MOERVAART, SCHELDE

Na het succes met twee pas uitgevlogen juveniele vogels in augustus 2021 kon de kwak in het broedseizoen van 2022 opnieuw regelmatig waargenomen worden in de Reservaatzone Donkmeer (Berlare). Begin juli werd minstens één adulte en tweede-zomer vogel gezien, na midden juli ook zeker één juveniel. Het werd geen ongeziene attractie voor vogelspotters zoals in 2021, mogelijk omwille van verstoring door een nieuwe 'toeristische troef' met drijvende overnachtingstenten ook op de plek waar de adulte vogels en uitgevlogen jongen in 2021 vaak kwamen foerageren. We blijven aan het Donkmeer wel dromen van een heuse kwakkenkolonie. De omgeving van de huidige kolonie van aalscholver en blauwe reiger heeft hiervoor alleszins potenties, mede ook dankzij de natuurontwikkeling in het kader van het natuurinrichtingsproject Berlare Broek - Donkmeer.

Aan het nieuwe nog deels in te richten Sigmagebied Grote Wal in Kastel (Hamme) werd de kwak in 2022 al vanaf midden mei gezien, met in de periode tot eind juli minstens één adulte, tweede-zomer en juveniele vogel. In augustus was er vaak een spektakel te zien, vooral 's avonds, met minstens 3 adulte, 2 tweede-zomer en 2 juveniele vogels.

Een grote verrassing was de verschijning van minstens één adulte en juveniele kwak op 30 juli 2022 langs de Moervaart in de rand van de reservaten De Linie en (Lokerse) Moervaartmeersen in Eksaarde-Sinaai-Moerbeke. Begin augustus konden dan minstens 2 juveniele vogels bewonderd worden in en langs het reservaat De Linie.

Ook in het Molsbroek in Lokeren (eind februari en augustus) en aan de Oude Durme in het Weijmeerbroek in Waasmunster (juveniel eind augustus) waren er in 2022 waarnemingen van de kwak, maar daar waren geen indicaties voor een broedgeval.

Voor natuurstudie, natuurbeleving ...
in de ruime omgeving van Lokeren,
Zele, Berlare,...
ga naar :

www.vzwdurme.be

tekst en foto's : © Joris Everaert

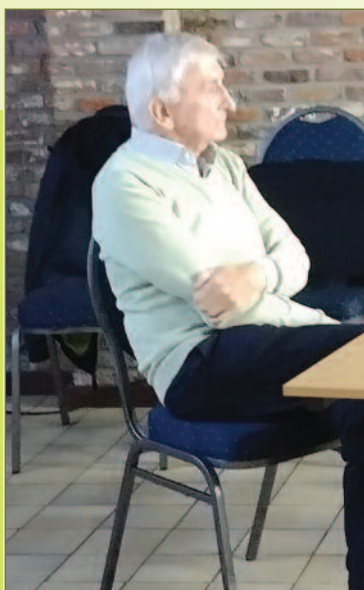

IN GESPREK MET DE DURMETUIN

Het Gildenhuis was heel goed gevuld op 11 november 2022 voor de boekpresentatie van Christian Wittebroodt. We kregen daarin te horen en te zien dat de Durmetuin oorspronkelijk een strakke tuin was met veel perkjes. Tijdens de 2e wereldoorlog was de natuur de grote overwinnaar in de tuin die helemaal verwilderd was. Uiteindelijk krijgt Christian deze unieke tuin met een bijzondere ligging op de cuesta in handen. Maar wat doe je met zo een grote tuin? Na veel wikken en wegen verkoos Christian er een arboretum van te maken. Daarbij viel zijn keuze op eiken boven beuken. Gelukkig want eiken zijn door hun diepere wortels beter bestand tegen de opwarming van de aarde en andere grillen van de natuur. Tussen de Durme en de Durmetuin wisselt de omgevingstemperatuur voortdurend wat zorgt voor microklimaten.

Hopelijk kan dit klein stukje bos met zijn uitgebreide collectie aan bomen verder ontwikkelen en mogen de aanplantingen uitgroeien tot kolossale eiken. We wensen ook dat er een oplossing gevonden wordt voor de oude bomen die zouden moeten plaatsmaken als de bedding van de Vlierbeek wijzigt in het kader van het Groenpoolplan. Een plan waarvan we wel hopen dat het gerealiseerd wordt.

De Durmetuin heeft tijdens diverse tentoonstellingen die er door Christian georganiseerd werden heel wat (hoog) bezoek mogen ontvangen. Op dit moment is de tuin echter gesloten voor het publiek en voorlopig kunnen er geen activiteiten plaatsvinden.

Zie ook : www.hetgroenewaasland.be/kalender of www.hetgroenewaasland.be/klik
NPW == Natuurpunt Waasland

ALLE ACTIVITEITEN ZIJN TOEGANKELIJK VOOR IEDEREEN!!

Zondag 12 februari 2023

Natuurpunt Waasland-Noord Valentijnswandeling Polders van Meerdonk

Op zondag 12 februari vieren we al Valentijn. We wandelen in de Meerdonkse polder tot aan de Parlabrug en terug. Je komt veel te weten over de lokale geschiedenis, over Reynaert de Vos en natuurlijk over Valentijn.

De natuur is dan al volop aan de lente begonnen: de hazelaar en de els bloeien al. Na de wandeling is er voor verliefde paartjes taart en koffie, en voor de anderen ook. Laarzen of stevige wandelschoenen, verrekijker zijn aangeraden. Afspraak: Natuurhuis Panneweel, Krekeldijk 2, Sint-Gillis-Waas. 13:30 - 16:30

Inschrijven en info via website www.panneweel.be
 Gids : Edwin Thoen - thoen.smeets@telenet.be - 0496 32 03 78

Zaterdag 18 februari 2023

Hortus ter Saksen vzw De juiste boom voor elke tuin: Winterwandeling 14 - 16:30 uur

Niets is zo frustrerend als een mooi boompje te koop zien staan, maar het niet durven te kopen. Hoe groot wordt de boom? Zal hij dan nog passen in mijn tuin? Waar moet ik hem planten? Zie je door het bos de bomen niet meer? Hortus ter Saksen helpt je graag verder. In het Hof ter Saksen maken we wandelingen die ons helpen kiezen. Naar aanleiding van de voordracht van Martin Herry 'De juiste boom voor elke tuin' bekeken we in de zomer een selectie bomen op volwassen leeftijd. Eind oktober bekeken we deze bomen in hun herfstoutfit. Tijdens de wintereditie gaan we op zoek naar bomen met opvallende winterkenmerken en maken we kennis met de vroegste bloeiers.

Rondleiding: Jan Van Bogaert en Carol D'haeyer.
 Start wandeling op de binnenkoer van Hof ter Saksen, Beveren. Deelname: 5 €/pp incl. drankje
 Inschrijven via info@hortus-ter-saksen.be en overschrijven van 5 euro per deelnemer op rekeningnr BE86 1030 5638 4350 van Hortus ter Saksen vzw met vermelding van: 'winterwandeling', en naam deelnemer(s)

Natuurpunt Waasland - Scousele Steendorp - Natuurfotografie voor beginners

Ook op 18 maart, 13 en 15 april, 04 en 20 mei
 Op uitstap in de omgeving of opleiding en bespreking van gemaakte foto's. Staat open voor elke beginner die in groep wil werken. Info en verplichte inschrijving: guy.verbraeken@icloud.com 0475 548 033

Zondag 19 februari 2023

Natuurpunt Waasland-Scousele Watervogeltelling

Ook op 19 maart
 Waesmeer, Tielrode broek, Roomacker, Durmemonding tot Mirabrug
 Info gerry.heyman1@telenet.be 0498 577 224

Donderdag 23 februari 2023

Natuurpunt Waasland-Noord Natuurstudiewerkgroep Voorjaarsbijeenkoms

Tijdens de voorjaarsvergadering geven we een kort overzicht van 2022 aangevuld met enkele presentaties over diverse onderwerpen.

- natuurstudie projecten 2023 (Brigitte Van Passel)
- Hommels in Sint-Gillis-Waas en Stekene (Edwin Thoen)
- Mijn digitaal herbarium (Kris Maes)
- Natuurbeheerplan Steengelaag - 3 verschillende invalshoeken (Marc Bogaerts, Hugo De Beuckeleer, Kenny Vereecken)
- Varia en napraten

Deelname is gratis. We voorzien een hapje en een drankje tijdens de pauze. Omdat het gemakkelijker is boodschappen te doen als we weten hoeveel deelnemers we mogen verwachten, vragen we om in te schrijven. Niet verplicht, wel praktisch.

Ontmoetingscentrum De Statie, Spoorwegwegel 1, 9190 Stekene. 20:00 - 22:00
 Graag inschrijven via www.panneweel.be
 Info : natuurstudie@panneweel.be Brigitte Van Passel, 03 779 89 31

Vrijdag 3 maart 2023

Uilenwerkgroep en Natuurpunt Waasland Kernen Zuid en Lokeren en KWB Nieuwkerken

uilenwandeling

Zin in een mysterieuze avondwandeling?
 Dan gaan we samen op zoek naar uilen in Nieuwkerken-Waas!

Stad Sint-Niklaas is goed voor uilen. Twee jaar na elkaar mocht de kerkuil de titel van 'Dier van het jaar' dragen. In die periode werden heel wat

kerkuilen- en steenuilenkasten opgehangen.

De kerkuilkast in de kerk van Nieuwkerken-Waas is een toplocatie in onze regio. Medewerkers van Uilenwerkgroep Waasland telden er de afgelopen zeventien jaar maar liefst 40 jonge kerkuilen. Zelfs in het rampjaar 2013 toen we slechts twee succesvolle broedsels noteerden mochten we er drie jongen verwelkomen. Deze locatie bood reeds tweemaal het levenslicht aan een kroost van vijf jonge kerkuiltjes.

Verzamelen in zaal Centrum Ten Bos, Ten Bos 33 9100 Nieuwkerken-Waas om 19u00

Na een inleiding in de zaal over uilen volgt de wandeling

en krijgen we hopelijk kerkuilen, steenuilen of bosuilen te horen.

Het einde is voorzien rond 22u00.

Om af te sluiten kunnen we nog wat napraten met een drankje aan democratische prijzen.

Deelname is gratis. Wel inschrijven, aantal deelnemers beperkt!

Voorzie stevige schoenen, fluohesje en een bescheiden zaklamp.

Info en inschrijven:

Eddy De Taey 0479 28 73 84 de

Bart Aluwé 0479 88 01 07

aluwe.bart@gmail.com

Zaterdag 4 maart 2023

Natuurpunt Waasland-Noord SNUIT Uilen voor kinderen 14:30 – 17:00 doorlopend

Wat staat er op het uilenmenu? Ontdek het zelf met vergrootglas en pincet!

In onze schuur wonen kerkuilen en 's nachts gaan zij op jacht. Hun prooien verslinden ze met huid en haar. Wat ze niet verteren, braken ze weer uit in de vorm van een braakbal.

Durf jij erin te peuteren en te ontdekken wat er allemaal inzit? Iedereen krijgt de kans om een braakbal te pluizen. Zaterdag 4 maart doorlopend van 14u30 tot 17u in de schuur van het Panneweel (binnenactiviteit!). Voor kinderen van 6 - 12 jaar (en hun ouders). Jongere kinderen zijn ook welkom om mee met broer of zus op ontdekking te gaan.

Deze activiteit is gratis maar we vragen je zeker om in te schrijven zodat elk kind over het nodige materiaal kan beschikken.

Afspraak: Natuurhuis Panneweel, Krekeldijk 2, Sint-Gillis-Waas

Inschrijven voor 2 maart via www.panneweel.be

Begeleider : Kenny Vereecken – kenny@panneweel.be

0497 25 37 26

Vzw Durme De 8ste Grote vzw Durme Quiz

Ook dit jaar organiseert vzw Durme 'De Grote Vzw Durme Quiz'. Schrijf je in en doe een gooi naar de overwinning! Krakende hersenen, rijk pallet aan thema's, grappige tussenrondes en leuke prijzen: dat is het ondertussen beproefde recept voor onze allround quiz!

Stel snel een ploegje samen (max. 5 personen, er is plaats voor 25 quizploegen!) en schrijf je in door een mailtje te sturen naar info@vzwdurme.be. Schrijf na bevestiging €25 over op BE52 0012 2999 0009 (vzw Durme) en vermeld 'je naam + Quiz 23'.

Zaal de Tilde, Poststraat 6, Lokeren. Deuren om 19.00 uur - start 19.30 uur

Info: info@vzwdurme.be

Zondag 5 maart 2023

Hortus ter Saksen Natuurtocht Luswandeling Zedelgem – Zerkegem 22,5 km, KNP en ANB

De bossen tussen Zedelgem en Jabbeke baden in een zee van stilte. Namen als Moordenaarsbos en Ockerhout spreken tot de verbeelding en bieden een glimp van een fascinerend verleden, zoals het krijgsgevangenkamp in Vloethemveld waar duizenden soldaten verbleven na de Tweede Wereldoorlog.

Afspraak: 9.30 uur aan de kerk, parking Pater Amaat Vinckelein 1, 8210 – Zedelgem

Inschrijven bij werner.stuer@scarlet.be of 0494 758487

Info: www.hortus-ter-saksen.be

Vzw Durme Maandwandeling Molsbroek: Watervogels & katjes

Vandaag neemt gids Marieke ons mee op wandeling. We hebben bijzondere aandacht voor de watervogels in Groot Molsbroek. Deze wandeling is voor iedereen die wat wil bijleren over de vogels die in en rond het water leven. We nemen onze tijd om ze goed te observeren. Onderweg gaan we ook op zoek naar de eerste tekenen van de lente in de plantenwereld.

Afspraak: 14u30 aan bezoekerscentrum Molsbroek, Molsbergenstraat 1, 9160 Lokeren

Info: info@vzwdurme.be

Verrekijker meebrengen indien mogelijk.

Dinsdag 7 maart 2023

Hortus ter Saksen Over hout en bomen III : voordracht 20 - 22 uur
Hout is nog steeds één van

de nobelste en meest duurzame grondstoffen op onze planeet en we kunnen niet zonder. Hout is de zonnestraal van gisteren. In navolging van onze reeks voordrachten over bomen en hout van vorige herfst nemen we de draad weer op. Nadat we vorige keer de werking van bomen en enkele naaldhoutsoorten bekeken, staan we nu stil bij loofbomen. In deze voordracht bekijken we de meest voorkomende loofbomen uit onze gematigde streken en het hout dat ervan afkomstig is met zijn talloze toepassingen. Bomen zoals beuk, eik, olm, es en linde passeren de revue.

Spreker: François Seghers, natuur- en plantentuingids en beroepsmatig actief geweest in de houtsector en houtbewerking

Waar? Hoeve Hof ter Saksen, Hof ter Saksendreef, 9120 Beveren

Deelname: 5 €/pp incl. drankje per voordracht (BE86 1030 5638 4350 van Hortus ter Saksen vzw)

Inschrijven via coisseghers@gmail.com

Dinsdag 07 maart 2023

Open MiNa-raad Temse Watervriendelijke tuin en geveltuinten 20 uur

1ste deel voordracht, 2de deel praktische info met infostands en uitleg.

Loods groendienst Frankrijkstraat 15 9140 Temse
Gratis maar graag inschrijven groen@temse.be

Woensdag 8 maart 2023

Natuurpunt Waasland Scousele PlantenStudieGroep
Ook 12 april, 10 mei

Voor al wie interesse heeft in planten, bespreking, uitstap, gebruik binoculair...

Iedereen welkom, wel inschrijven aub
natuurpuntscousele@gmail.com 0473 72 66 15
Natuurhuis Steendorp Kapelstraat 170a Steendorp

Zaterdag 11 maart 2023

Natuurpunt Waasland Noord Natuurreizigers vertellen
Op 11 maart nemen we jullie mee op reis en trekken we de natuur in.

Vijf van onze vrijwilligers brengen het verhaal van één van hun reizen, kom mee genieten en doe inspiratie op voor uw eigen trip. Het belooft een boeiende en afwisselende avond te worden. Met ook ruimte voor een gezellige babbel bij een hapje en een drankje.

Ontmoetingscentrum De Statie, Spoorwegwegel 1, 9190 Stekene. Deuren 19:30, Aanvang 20:00
Info Marc Bogaerts - marc.bogaerts1@telenet.be - 03 779 89 31

Natuurpunt Waasland Kernen Zuid en Lokeren

Familie initiatie Bushcraft De Vaag- Waasmunster

Wat heb je nodig om in het wild te overleven? Onderdak, vuur, eten en drinken, ... Tijdens deze initiatie kom je te weten hoe de natuur al wat je nodig hebt om te overleven voorziet en wat je daarmee kan doen. We trekken de natuur in en laten het je écht beleven met alles op en aan. Het wordt vast een boeiende activiteit, misschien ook voor jouw gezin?

Onze gids is Inge Smolders en maakt je wegwijz om in de natuur te overleven! Zij is vaak ook onze gids voor activiteiten met kinderen. Let op VOLZET.

Info: Inge.smolders@outlook.com

Foto's Inge Smolders

Zondag 12 maart 2023

Ons Streven Zwerfvuilactie
SLINGERT HET OF ZWERFT HET?

Hoe je het ook noemt, het blijft voor ergernis zorgen. Je vindt het overal langs de wegen, vooral veel blikjes, plasticen en glazen flessen ... zomaar weggegooid of bewust gestort. Zwerf- of slinger vuil, het is een doorn in het oog. Als de lente voor de deur staat, haalt Ons Streven vzw in samenwerking met de vrienden van Amma en de gemeente Temse weer de bezems boven voor de jaarlijkse zwerfvuilactie. Iedereen van harte welkom. Samen maken we Tielrode schoon.

Wij verwelkomen jullie om 14 uur aan den Toeter, Sint-Jozefstraat in Tielrode. Naargelang de opkomst bepalen we waar we gaan werken. Rond 17 uur sluiten we af met een gratis drankje in het gildehuis. Met de toenemende berichten over een nieuwe besmettingsgolf, bouwen we nog een klein voorbehoud in. Maar we hebben goede hoop dat het dit jaar net als in 2022 door kan gaan.

Als je sowieso zwerfvuil wil ruimen en dit het hele jaar door, dan ben je van harte welkom om je aan te sluiten bij de steeds groeiende groep van vrijwilligers die zich inzetten om dit vuil op te ruimen. Wil je ook deel uitmaken van de werkgroep 'Schoon Volk', neem dan contact met de milieudienst van Temse (milieu@temse.be). Je krijgt alle nodige materiaal om het klusje veilig en comfortabel te klaren: vuilzakken, fluo hesje, handschoenen, een gripper en niet onbelangrijk, je bent verzekerd. Meer info over schoon volk : miwa.be/nl/minder-afval/veen-tegen-zwerfvuil/schoon-volk

Dinsdag 14 maart 2023

Hortus ter Saksen Over hout en bomen IV: voordracht 20 - 22 uur

Hout is nog steeds één van de nobelste en meest duurzame grondstoffen op onze planeet en we kunnen niet zonder. Hout is de zonnestraal van gisteren. In navolging van onze reeks voordrachten over bomen en hout van vorige herfst nemen we de draad weer op. Nadat we vorige keer de werking van bomen en enkele naaldhoutsoorten bekeken, staan we nu stil bij loofbomen. In deze voordracht behandelen we de meest voorkomende en verwerkte bomen en houtsoorten uit Amerika, Azië en Afrika. Houtsoorten zoals ondermeer Wengé, Teak, Azobé en Tulpenhout komen aan bod.

Spreker: François Seghers, natuur- en plantentuingids en beroepsmatig actief geweest in de houtsector en houtbewerking

Waar? Hoeve Hof ter Saksen, Hof ter Saksendreef, 9120 Beveren

Deelname: 5 €/pp incl. drankje per voordracht (BE86 1030 5638 4350 van Hortus ter Saksen vzw)

Inschrijven via coisseghers@gmail.com

Info: www.hortus-ter-saksen.be

Donderdag 16 maart 2023

Vzw Durme De Wereld van de Solitaire Bijen
De IWG (imkerwerkgroep) organiseert dit jaar drie activiteiten over solitaire bijen. Twee voordrachten [16/3 & 23/3] en een wandeling [3/6], deze worden gegeven door Herman Dierckx (ecoloog)
Dit is de eerste voordracht.

We kijken vanavond naar verschillende soorten, hun levenswijze en onderlinge verhoudingen. We hebben het ook over predatoren en leren bij over aantalevoluties.

Afspraak: Cultuur Centrum Lokeren (CCL) - Kerkplein 5 te Lokeren - zaal E (19u30-21u30, deuren 19u15)

Info: Jan Buyl, janbuyl@hotmail.com

Inschrijven verplicht

Zondag 19 maart 2023

Natuurpunt Waasland Noord Ledenvergadering 10:00 - 12:00

Maak kennis met het reilen en zeilen van je Natuurpunt-afdeling. Stel een kritische vraag of maak je keuze uit het palet van activiteiten die we voor 2023 aanbieden. Na praten doe je met een drankje en een versnapering. Tijdens de jaarvergadering willen we de leden zelf aan zet laten. Niet enkel een overzicht van het voorbije jaar, maar je kan ook mee voorstellen doen om onze afdelingswerking te versterken. Iedereen van harte welkom. Natuurlijk voorzien we een hapje en een drankje. Om verspilling te vermijden is het daarom best om op voorhand in te schrijven.

Ontmoetingscentrum d' Oude School, Molenstraat 4 te Stekene [Kemzeke]

Inschrijven: Graag inschrijven via www.panneweel.be

Info : Gert Laureys - gert@panneweel.be - 0472 86 38 27

Vzw Durme Lentewandeling Zele 14 uur
Eind maart, wanneer de dagen langer worden, herleef de natuur, kortom het wordt lente. Tijd voor een rustige wandeling langs de slikken en schorren van de Durme en natte weilanden. Gids Nico neemt je op sleeptouw voor een wandeling van 4,5km door dit mooi en rustig stukje natuur. Een aanrader na de donkere en sombere winter. Ook geschikt voor natuurleken en kinderen.

Afspraak: in Zele op het einde van de Donkerputstraat, T-kruispunt Hoekstraat.

Meer info: : Nico Cougé, 0474 97 60 41. Graag inschrijven via couge@telenet.be

Dinsdag 21 maart 2023

Hortus ter Saksen Je tuin als voedselbron voor mens en dier: een inspirerende voordracht 19.30 - 22 uur
Maak van je tuin een eetbaar paradijsje! Vliegen termen als voedselbos, permacultuur, en agro-ecologie je om de oren?

In deze infosessie krijg je een kort overzicht: wat deze concepten betekenen en waarin ze van elkaar verschillen. Hieruit kiest Lieven Bauwens een aantal interessante toepassingen voor je eigen tuin. Voorbeelden voor hogere diversiteit op een kleine oppervlakte, natuurlijke en duurzame methodes met vaste planten, wilde kruiden of mulchen, komen allemaal aan bod.

Spreker Lieven Bauwens is mede-oprichter en voorzitter van Pomona vzw, een coöperatief boslandbouwbedrijf in onze regio. Hij is al twintig jaar bezig met voeding, voedingsdeficiënties en gezondheidssystemen. Hij is actief in internationale netwerken en ambassadeur voor herstellende landbouw.

Organisatie: Avansa Waas-en-Dender en Hortus ter Saksen vzw. Spreker: Lieven Bauwens, voorzitter Pomona
Waar: Hoeve Hof ter Saksen, Beveren
Deelname: 5 €/pp. Inschrijven op voorhand noodzakelijk: Telefonisch 03 775 44 84.

Online: avansa-wd.be/, Info: info@avansa-wd.be
Vervolgactiviteit: bezoek aan een ecologische eet- en bleeftuin in Haasdonk op donderdag 1 juni van 19 tot 21 u

Donderdag 23 maart 2023

Vzw Durme Solitaire Bijen II: de arme tafel
De IWG (imkerwerkgroep) organiseert dit jaar drie activiteiten over solitaire bijen. Twee voordrachten [16/3 & 23/3] en een wandeling [3/6], deze worden gegeven door Herman Dierckx (ecoloog)
Dit is de tweede voordracht.

Vanavond gaan we dieper in op de voedselvoorziening voor solitaire en honingbijen: welke planten waarom,

lange bloeibogen, leefgebieden optimaliseren, ...
 Afspraak: Cultuur Centrum Lokeren (CCL) - Kerkplein 5
 te Lokeren - zaal E (19u30-21u30, deuren 19u15)
 INFO : Jan Buyl, janbuyl@hotmail.com. inschrijven ver-
 plicht.

Vrijdag 24 maart 2023

Natuurpunt Waasland – Scousele Nacht van de
 steenuil

Steendorp 20 tot 23.30 u.

Na wat theoretische uitleg in het Natuurhuis over de
 steenuil, gaan we op stap om de steenuil in zijn leefom-
 geving te ontmoeten. Met een beetje geluk zien of horen
 we ook nog de kerkuil. Stapschoenen, zaklamp. IN-
 SCHRIJVEN aub natuurpuntscousele@gmail.com. Na-
 tuurhuis Kapelstraat 170a, 9140 Steendorp

Zaterdag 1 april 2023

Hortus ter Saksen Dauwwandeling in de polder van
 Kruike met ontbijt 6.00 – 8.30 uur, ontbijt 9 uur
 Geen aprilgrap! Vroeg uit de veren en alle zintuigen op
 scherp voor een wandeling van 6 km om de nieuwe lente
 te beleven in de ontwakende Polders van Kruike. Een
 overstromingsgebied van 506 ha dat vorig jaar erkend
 werd als het grootste natuurreservaat van onze provin-
 cie! Na intensieve opbouw- en inrichtingswerken werden
 de polders een zevental jaren geleden terug op een veil-
 ige manier toegankelijk voor het publiek. En al snel ge-
 raakte dit 'Juweel aan de Schelde' wijd bekend bij
 wandelaars, fietsers, joggers en ruiters, bij vissers, vog-
 gelpotters en natuurrecreanten.

Stap-na-stap zal het rijkgevlude boeiende boek van het
 gebied zich openvouwen: van het oudste menselijke botje
 dat ooit in onze contreien is gevonden tot het beukende
 watergeweld dat bij nacht en ontij dijken deed breken en
 wielen en krekken creëerde, van de 'paapsteen' ge-
 wrochten uit de plaatselijke klei tot een Havilland Mos-
 quito die neerstortte in het schor.

Van ringdijk tot Scheldedijk ontdekken we hoe het over-
 stromingsgebied werkt en waar de bever een tandje bij-
 steekt.

Om dit alles te verteren en door te spoelen worden we
 na de wandeling verwacht in de 'Dulpop' voor het ontbijt!
 Onze gids Freddy Moorthamer is bestuurslid van Hortus
 ter Saksen. Hij heeft een hart voor de natuur, is begelei-
 der van onze maandelijkse natuurtochten, natuurgids en
 Barbiergids. Een uitstekende kenner van het Kruikebeke
 poldergebied.

Waar? Sporthal De Dulpop Beekdam 2, 9150 Kruikebeke

(Bazel)
 Deelname: 15 € per volwassene en 10 € per kind <13
 jaar, incl. ontbijt
 Inschrijven via info@hortus-ter-saksen.be en overschrij-
 ven van 15 euro per deelnemer (10 per kind) op reke-
 ningnummer
 BE86 1030 5638 4350 van Hortus ter Saksen vzw
 met vermelding van: 'dauwwandeling' en naam deelne-
 mer(s)
 Traject niet geschikt voor kinderwagens. Info: www.hor-
 tus-ter-saksen.be

Zondag 2 april 2023

Hortus ter Saksen Natuurtocht Luswandeling

Testelt – Langdorp - Zichem 24 km, deels GR 5 en
 streek-GR Hageland

Tussen Testelt, Langdorp en Zichem volgen we een heer-
 lijk pad op beide oevers van de meanderende Demer.
 Natuur in overvloed op de Konijnenberg, de Voortberg,
 de reservaten Krekkelbroek en als kers-op-de-taart de 'De-
 merbroeken'!

Afspraak: 9.30 uur aan het station van 3272-Testelt
 (Stationsstraat), te bereiken via E313 afrit Olen of Geel
 Inschrijven bij freddy.moorthamer@skynet.be of 0475
 923484

Info: www.hortus-ter-saksen.be

Vzw Durme Maandwandeling Molsbroek: Vogelzang
 om 14u30

Gids en vogelkenner Eddy Gadeyne vertelt ons tijdens
 deze maandwandeling alles over vogelzang: Waarom &
 wanneer zingen vogels? Zijn er variaties en dialecten?
 Dat samen met leuke anekdotes en weetjes zorgt ervoor
 dat het een interessante middag wordt.

Meer info: info@vzwdurme.be

Maandag 10 april 2023

Natuurpunt Waasland Noord

Paas-

zoekertje in de boomgaard

In de natuur is het niet enkel de paashaas die eitjes legt.
 Ook andere dieren leggen in de lente hun eitjes, soms
 met heel vreemde vormen en kleuren. Kom het ontdek-
 ken op onze paaszoekertjesdag in Natuurhuis Panne-
 weel. De activiteit bestaat uit een educatief spel waarin de
 kinderen eerst eitjes zoeken in de boomgaard. Als ze de
 verschillende soorten gevonden hebben, zoeken we
 samen uit welke eitjes bij welk dier hoort. Daarbij krijgen
 ze hulp en uitleg van de echte paashaas.

Voor de volwassenen is de bar open met een hapje en
 een drankje.

Praktisch:

- We voorzien 3 groepen van maximaal 10 kinderen. De
 zoektochten starten om 14u, 15u en 16u.
- Breng een eiermandje of zakje mee. Opgelet, er zitten
 grote eieren bij!
- Na afloop krijgen de kinderen echte paaseitjes.

- Inschrijven is verplicht en kan via de website
 - Je inschrijving is slechts geldig na ontvangst van de betaling. Geef in de mededeling aan in welke groep je wenst deel te nemen [14u, 15u of 16u].
- Afspraak: Natuurhuis Panneweel, Krekeldijk 2, Sint-Gillis-Waas 13:30 – 17:00
Verplicht inschrijven via www.panneweel.be
Deelnameprijs is 5 Euro per kind

Zondag 16 april 2023

Natuurpunt Waasland – Scousele Wandeling: bezoek aan 't Hangene Steendorp, 14 tot 16 u
De wandeling gaat gedeeltelijk langs het Fort van Steendorp en naar 't Hangene, een bronbos met unieke voorjaarsbloeiers zoals Daslook en Slanke sleutelbloem en Muskuskruid. We keren terug langs het oude vliegveld en het Fort van Steendorp. Stapschoenen - niet mogelijk voor rolwagens. Honden aan de leiband zijn welkom. Inschrijven en info: 0473 72 66 15 natuurpuntscousele@gmail.com
Natuurhuis Kapelstraat 170a 9140 Steendorp

Natuurpunt Waasland Kernen Zuid en Lokeren Vlaamse Ardennendag

Het is weer zover, de lente is in aantocht en dan kunnen we niet voorbijgaan aan die prachtige voorjaarsflora! En waar kan je die in onze contreien het best gaan bewonderen? Inderdaad in de Vlaamse Ardennen!
Bossen blauw van wilde hyacint, wat nattere stukken vol geurende daslook en hier en daar die speciale parasiteerende paarse schubwortel, ... 't zijn ongelooflijke beelden vol kleur en geur die op ons netvlies zijn gebrand. Dus ja, het lokt ons elke lente weer, dat kleinschalig maar heel divers landschap van de Vlaamse Ardennen.

We maken die dag twee wandelingen, allebei prachtig van natuur! Bosanemonen, salomonszegel, muskuskruid, we komen het allemaal tegen. We stappen door valleibosjes, langs struweel en hooiland, tussen weiden en akkers met tal van landschapselementen die in ons eigen Wase landschap al grotendeels verloren zijn gegaan. Maar daar zijn ze nog talrijk aanwezig: knotwilgen, bomenrijen, hagen en boomgaarden.
Zo maken we kennis met de Perlinkvallei, een natuurgebiedje in Sint-Blasius-Boekel dat beheerd wordt door Natuurpunt en een lust voor het oog is voor de wandelaar. De Perlinkbeek heeft steile beboste hellingen waar allerlei bronbeekjes ontstaan. Picknick is voorzien bij het kasteel van Lilare in Sint-Maria-Oudenhove waar het Sint-Franciscusinstituut de gebouwen gebruikt.
Info en inschrijven op www.natuurpunt-zuid-waasland.be

Dinsdag 18 april 2023

Vzw Durme De Aziatische hoornaar - een nieuwe volksvijand
De Aziatische hoornaar (*Vespa velutina*) is een exotische

wespensoort die sinds mei 2017 in Vlaanderen voorkomt. Hij kwam Europa binnen via een Bonsai-kwekerij in Frankrijk in 2004 en heeft zich sindsdien verspreid over Spanje, Portugal, Italië, Duitsland, Groot-Brittannië, Nederland en België.
De soort staat erom bekend honingbijenkasten te kunnen binnendringen, en volledige nesten leeg te roven. In november 2017 stond de teller op 15 waarnemingen in België, waarvan 6 in Vlaanderen. Vanaf 2018 werd de soort in alle provincies waargenomen en breidde sterk uit.
Omdat er verwacht wordt dat de Aziatische hoornaar zich nog verder gaat verspreiden en de overlast nog groter zal worden, organiseert de imkerwerkgroep een informatieavond. We hebben het over herkenning, verspreiding en bestrijding. En daarom is deze avond geschikt voor zowel imkers als niet-imkers.
Deze voordracht wordt gegeven door Kevin Verbeeck, kenniscentrum Aziatische Hoornaar Vlaams Bijeninstituut
Afspraak: 19u30 – 21u30 (deuren 19u15) in het Cultuur Centrum Lokeren (CCL) - Kerkplein 5 te Lokeren - zaal D
Meer info: Jan Buyl, janbuyl@hotmail.com. inschrijven verplicht!

Vrijdag 21 april 2023

Vzw Durme Voordracht: Zang van Vogels 20u.
Vanavond vertelt vogelkenner Eddy Gadeyne aan de hand van mooie beelden, geluiden en anekdotes over de zang van vogels.
Afspraak: 20u, Bezoekerscentrum Molsbroek, Molsbergenstraat 1, Lokeren
Meer info: info@vzwdurme.be. inkom: €5

Zondag 23 april 2023

Ons Streven Erfgoeddag 'Beestig' Van 14 tot 16 uur. Speciaal voor de kinderen van 5 tot 12: "Want dieren zijn net als mensen..."
Tijdens deze kabouterwandeling maken de kinderen op een speelse manier kennis met de Fabeltjeskrant en ontdekken ze op een ludieke manier wat de mensen over dieren dachten. De mensen geloofden dat de ganse schepping van hen was en staken de dieren graag in kotjes 'nuttig' en 'schadelijk'. Afhankelijk van het nut of van de schade die dieren gaven, sprak men met bewondering over edele dieren en met afschuw over 'ondieren'. Men gaf in fabels dieren menselijke trekjes om hun waardering of weerzin nog sterker in de verf te zetten. Daarbij nam men het niet altijd zo nauw met de werkelijkheid. De gidsen brengen de fabels opnieuw tot leven en vertellen waarom onze voorouders zo geïntrigeerd waren door de dieren die dicht bij hen leefden en waaraan ze zoveel te danken hadden. Voor de ouders zorgen we voor een 'oudersit'.
Voor alle grotere mensen: "Ons beestig dorpsverleden"

Beestig!

Tijdens de dorpswandeling in Tielrode tonen we hoe afhankelijk onze voorouders waren van dieren om te overleven, bij hun beroepsactiviteiten en voor hun amusement. We tonen foto's en plaatsjes met een duidelijke link naar het thema. We vertellen over de traditie van de jaarlijkse paardenstoet en -zegening. We ontmaskeren vooroordelen en misvattingen over dieren en tonen ook hoe vernuftig de mensen in het Waasland waren om dierenrassen te veredelen. De deelnemers worden uitgenodigd om mee te denken over hoe de dieren vroeger op alle mogelijke manieren werden ingezet en effectief deel uitmaakten van de dorpsgemeenschap. Gelijktijdig met deze activiteit, zorgen we voor een kindvriendelijke activiteit, zodat ouders en volwassenen, elk op hun niveau van deze erfgoeddag kunnen genieten. Hoofdingang Provinciaal domein Roomacker, Hofstraat 30, 9140 Tielrode. Deelname is gratis.

Natuurpunt Waasland Noord Erfgoedwandeling Steengelaag

Flits terug in de tijd en bezoek het Steengelaag anno 1900. Kleisteken met de spade of de 'schamateur' bedienen hoeft je gelukkig niet meer te doen. Gids Jackie Thiron neemt ons mee naar het industriële verleden van het Steengelaag.

Jackie, gids van de heemkundige kring d' Euzie, toont ons wat we in het huidige natuurgebied nog kunnen terugvinden van dit verleden. Het meest in het oog springende relict is de baggeraar, daterend uit 1913 bij de Jongste Kleiput.

Bij regenweer zijn laarzen aangeraden.

Afspraak: Ontmoetingscentrum De Statie, Spoorwegwegel 1, 9190 Stekene.

Inschrijven: Verplicht inschrijven via www.panneweel.be

Deelnameprijs is 5 Euro per persoon

Info : Marc Bogaerts - [marc@panneweel](mailto:marc@panneweel.be)

NEC Hof ter Saksen gemeente Beveren Erfgoeddag:
thema beestig 14 - 16 uur

Ga je mee op beestensafari in Hof ter Saksen? Insecten kunnen ons bekoren, evenals de met het oog zichtbare waterdiertjes. Deze kennismakingswandeling met vasten is interessant voor groot en klein. Wie over een vliedernet en/of schepnet voor waterdiertjes beschikt, wordt uitgenodigd deze mee te brengen.

Info: natuurontwikkeling@beveren.be of T 03 750 18 72

Start binnenkoer hoeve Hof ter Saksen, Beveren

Deelname: gratis op erfgoeddag

Zaterdag 29 april 2023

Natuurpunt Waasland Scousele Plantenuitstap
naar Payenne vlakbij Celles (Houyet)

Uitstap via eigen vervoer (carpoolen).

In Celles ontmoeten we elkaar om 12 uur en we eten er onze pick-nick. Om 13 uur stappen we terug in onze voertuigen. Vlak na de bocht in het gehuchtje Payenne (Houyet) stroomt de Iwoigne onder de N94.

Daar begint onze tocht.

We volgen het riviertje tot het in de Lesse uitmondt.

We komen er al heel wat

bijzondere planten tegen: Stijve naaldvaren, Bosmuur, Trosvlier, Goudveil, (wilde) Kruisbes, Gulden boterbloem...

Daarna gaan nog zo'n kilometer langs de Lesse op zoek naar de Bleke schubwortel.

Dan terug op onze stappen tot aan de Iwoigne. Na een korte, maar steile klim (90 m omhoog op 500 m), komen we op het plateau met bossen en akkerland. De flora is er wat anders met onder andere Wilde judaspenning, Gulden sleutelbloem en Bitter barbarakruid.

Vertrek in Steendorp (Temse) aan het Natuurhuis, Kapelstraat 170a Steendorp om 10.30 uur

Afspraak op het marktpleintje van Celles (adres: Cachette, Houyet) om 12 uur

Start wandeling in Payenne: rond 13 uur; einde wandeling: rond 17 uur (lengte: 7,5 km)

Terug thuis: 18.30 uur. **INSCHRIJVENVERPLICHT:**

natuurpuntscousele@gmail.com

29 april 2023

Natuurpunt Waasland Kernen Zuid en Lokeren

EXCURSIE

Turnhouts Vennengebied met Gewestbossen

Zin om te genieten van al het moois dat de Antwerpse

Kempens ons kan bieden? Dan mag je deze dag zeker niet missen!

Je wandelt door prachtige gebieden met gidsen die oog hebben voor landschap, vogels, planten, ja, zelfs voor insecten!

Ook beheer komt aan bod! Het wordt dus een heel verscheiden dag waar alle facetten van die immense natuur worden belicht.

In de voormiddag maken we een wandeling (met gids Paul Prinsen) in het afwisselend landschap van het Turnhouts Vennengebied. Bossen, heide, graslanden, stuifduinen en vennen maken er een uniek Europees natuurgebied van.

We wandelen langs landduinen en veenmoerassen, tussen uitersten van kurkdroog en kletsnat.

De gids geeft uitleg over beheer en flora maar ook als vogelaar kom je aan je trekken.

Op dat moment zijn de grutto's al toegekomen die in dit uitgelezen landschap hun plekje vinden om te broeden.

We picknicken in het Boshuis in Ravels, een vroegere boswachterswoning.

Mocht j' er zin in hebben, laat dan zeker niet de kans voorbijgaan om er een lekker fris gageleertje te drinken.

We bevinden ons hier in het hart van de gagelstreek.

En precies met deze heerlijk geurende wilde gageel wordt dit hemelse biertje speciaal voor Natuurpunt gebrouwen.

Na de middag wandelen we in de Gewestbossen van Ravels waar Gilbert Loos de wandeling leidt.

Gilbert is een allround natuurkenner, een levende encyclopedie zou je kunnen zeggen. Hij weet je als geen ander steeds te boeien met interessante natuurwetjes. Planten, insecten, ... noem maar op, het is allemaal zijn ding.

Je wandelt hier eindeloos zonder een levende ziel te ontmoeten, op een ree, haas of buizerd na.

De heiderelicten en venrestanten zorgen voor veel variatie in het vooral aaneengesloten bosgebied.

Je vindt er unieke flora op de heide en typische vogelsoorten in het naaldhout.

Bovendien zijn de Gewestbossen een ideaal habitat voor verschillende amfibieën- en insectensoorten. Een grote reeënpopulatie heeft er eveneens haar plek gevonden.

We sluiten de goedgevulde dag af met een deugdgoed drankje in het Boshuis.

Afspraak:

Stipt vertrek om 7.45u aan Syntra Sint-Niklaas.

Afspraak 9.00u aan Klein Engelandhoeve Kastelein Turnhout voor wie rechtstreeks zou rijden.

Kostendelend autorijden, €1/20km.

Meenemen: Picknick, verrekijker en goede wandelschoenen.

Info 052460058 christelstrybos@hotmail.com

INSCHRIJVEN VERPLICHT via de link op www.natuurpunt-zuid-waasland.be

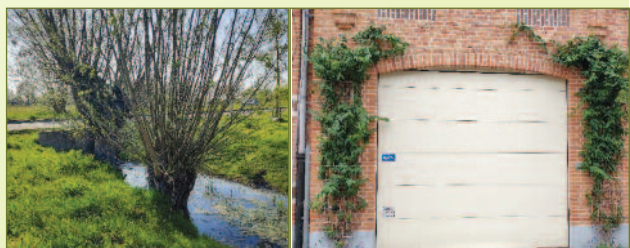
Daarna stort je 5 euro als lid of 8 euro als niet lid op BE03 7350 4628 8384 met vermelding 'Turnhouts Vennengebied met Gewestbossen'

Foto: Paul Prinsen, Gilbert loos, Christel Strybos

Hortus ter Saksen Klimaat en biodiversiteit: fietssafari geveltuinen, water en ontharden

9.30 - 13 uur

In de reeks klimaat en biodiversiteit benadrukken we thema's die maatschappelijk en laagdrempelig zijn. Op twee thema-avonden rond 'gevelgroen' en 'water en ontharden', die in december 2022 plaatsvonden, gaven respectievelijk Bruno Verschaeve van Groene Gevels vzw en Bernadette Pieters, adviseur bij Stadsbestuur Sint-Niklaas dienst Projecten openbaar domein ons een inleiding.

Op 29 april trekken we met de fiets op safari in Sint-Niklaas om enkele gevelgroen- en onthardingsrealisaties te bekijken. Sint-Niklaas schakelde een stevige versnelling hoger op het vlak van vergroening en ontharding. Het geveltuintjesproject speelt hierin een belangrijke rol. Er is duidelijk interesse in gevelgroen, want in Sint-Niklaas hapten meer dan 600 bewoners toe op de vraag om gratis een geveltuintje te laten inrichten. De stad legde ondertussen heel wat geveltuintjes en groenslingers aan en veel nieuwe geveltuinten staan in de steigers. Er doken al groen- en onthardingsrealisaties op in Sint-Niklaas: 'De straat van de toekomst', de Kardinaal Cardijnlaan, het Wonderwoud in de Schongaustraat, de nieuw aangelegde Winkelwandellus, de ontharding van de Houtbriel, de Clementwijk... Elk op hun manier maken deze kleine en grote ingrepen de stad klimaatbestendiger, biodiverser, levendiger en aangenamer.

Samenkomen met fiets aan de voorkant Station Sint-Niklaas aan de spiegelende halve bol Huren van een fiets is mogelijk bij het fietspunt. Dit moet je wel zelf regelen: <https://denazalee.be/fietsen/fietsverhuur/>

Inschrijven info@hortus-ter-saksen.be; 12 euro per deelnemer overschrijven op BE86 1030 5638 4350 van Hortus ter Saksen vzw met vermelding van: 'fiets safari Sint-Niklaas', en naam deelnemer[s]
Info: www.hortus-ter-saksen.be

Zondag 30 april 2023

Natuurpunt Waasland Noord Vroege-ochtend-wandeling Kreken van Saleghem

We beluisteren de vogelzang in ons natuurgebied rond de Kreken van Saleghem.

We vertrekken aan het natuurhuis Panneweel. We zullen daar vooral kennis maken met de rietvogels. Laarzen zijn ten zeerste gewenst want het is er erg vochtig.

Deelname is gratis maar het aantal deelnemers is beperkt tot 20 personen.

Afspraak: Natuurhuis Panneweel, Krekeldijk 2, Sint-Gillis-Waas, 6:15 – 8:45

Inschrijven: Graag inschrijven via www.panneweel.be
Gids : Edwin Thoen – edwin@panneweel.be -0496 32 03 78

Maandag 1 mei 2023

Vzw Durme Vroegochtendtocht in de Fondatie Een mooie jaarlijkse traditie, onze vroegochtendwandeling op 1 mei. Ben jij er dit jaar bij? De conservators nemen ons mee door dit prachtige stiltegebied, onder het begeleidende orkest van zangvogels. Puur genieten. Afspraak: 5.00 uur aan de kruising van de Liniedreef en de Weimanstraat
Info: info@vzwdurme.be

Zondag 7 mei 2023

Hortus ter Saksen 33ste Plantenruilbeurs

Op de plantenruilbeurs kunnen liefhebbers hun planten verkopen of ruilen. Zowel eenjarigen, vaste planten, struiken en bomen als waterplanten komen in aanmerking. Voor het 2de jaar zal Hortus ter Saksen een stand opstellen met uitsluitend aandacht voor kamerplanten. Standen met tal van vaste planten en kruiden zijn al langer vertrouwd. Helemaal in de lijn van het arboretum zijn natuurlijk de standen met exclusieve boomsoorten en bijzondere niet-houtige gewassen. Standhouders kunnen gratis een halve of een hele dag blijven. In ruil daarvoor staan ze een assortiment van 10 kwaliteitsvolle planten af voor de gezamenlijke ruilstand, waar je ook planten van arboretum Hof ter Saksen vindt. Informatieve stands waarop de planten duidelijk van naamkaartjes voorzien zijn en/of waar je vlot en degelijk advies krijgt, komen in aanmerking voor een prijs van de gemeente Beveren. Standhouders dienen in te schrijven tegen 10 april 2023.

Organisatie: NEC Hof ter Saksen gemeente Beveren
Info: natuurontwikkeling@beveren.be of 03 750 18 72
Park Hof ter Saksen, Beveren
Deelname: gratis voor bezoekers

Hortus ter Saksen Natuurtocht
Luswandeling Bray-Dunes

90% in Frankrijk, 19,5 km, deels GR 120
Over de 'Schreve' Frankrijk in. Daar struinen we in de duinen van voormalige jachtgebieden voor rijke industriële en reders, die nu schitterende beschermde natuurlandschappen zijn met zeldzame fauna en flora waarin vogels en insecten hun ideale biotoop vinden. De terugtocht verloopt via een lange strandwandeling langs de 'Côte d' Opale', alleen 'gestoord' door de zilte zeebries en het groep van de meeuwen

Afspraak: 9.30 uur in de Duinhoekstraat 179, 8660 – De Panne. Parkeren kan net voor de Franse grens (in de buurt van Camping Du Perroquet Fr)
Inschrijven bij werner.stuer@scarlet.be of 0494 758487

Zondag 14 mei 2023

Hortus ter Saksen Daguitstap: Een dagje in Brusselse parken 8.30 - 18 uur. Begeleiding: François Seghers, Info: www.hortus-ter-saksen.be

Natuurpunt Waasland Scousele Vogels observeren Fort Steendorp met aansluitend ontbijt
Wandeling 06.00 tot 09 u met aansluitend ontbijt.
Ontbijt: prijs volwassene 12 euro, kind tem 12 jaar 06 euro. Info 0473 72 66 15.

Advertentie

A. De Vosstraat 9

9160 Eksaarde

Jouw 'place to be' voor

Originele, Lokale, Gezonde en Ecologische **Menu's en dranken**
Vis - Vlees - Vegetarisch (tussen 80 à 100 % bio)

Jouw bezoek aan onze zaak betekent meer biodiversiteit op en rond biolandbouwbedrijven, geen chemische pesticiden meer, meer sociale tewerkstelling, véél minder voedselkilometers en nog belangrijker ... gezonder voor jezelf en je gezin. Slowfood in al zijn facetten. Je proeft het verschil!

Reserveer bij ons : op tel. **0471/848 435**

of via onze website www.bistrodenbascuul.be.

Via mail kan ook : sophie@bistrodenbascuul.be

Zin om te wandelen ?

hetgroenewaasland.be/wandelingen

POLDERS VAN GROOT-KRUIBEKE

Gratis **polderwandelingen** aangeboden door de Vlaamse Waterweg en begeleid door de Barbiërgidsen. Verplicht inschrijven: info@barbiërgidsen.be
 Info www.barbiërgidsen.be
 Zondag 05 februari 14u Droge voeten in alle tijden
 Zondag 05 maart 14.00 u Klimaatwandeling
 Zondag 02 april 07.30 u Stiltewandeling

NATUURHUIS IN STEENDORP

Het Natuurhuis is open van 14 tot 17 u op 12 februari en 12 maart. Vanaf 02 april terug elke zondag open van 14 tot 18 u. Gesloten op Pasen 09 april.
 Je kan er terecht voor een sanitaire stop, een drankje, een gezellige babbel en info over de streek en je hebt een prachtig uitzicht van op het dakterras.
 Kom wandelen in onze mooie streek en spring eens binnen! De vrijwilligers van Natuurpunt Scousele verwachten je. Kapelstraat 170a 9140 Steendorp.
 Er is een fietsenparking en een oplaadpunt voor elektrische fietsen. Ben je met de bus? Bushalte 'Blauwhof Steendorp' op 30 m. Ben je met de auto? Parkeren langs de Kapelstraat.

NPW SCOUSELE

Vogelwerkgroep Suskewiet **Cursus vogelgeluiden zangvogels**

2 theorielessen 21 en 28 maart 19.30 u en 2 uitstappen 01 en 15 april 08.00 tot 10.30u Natuurhuis; Kapelstraat 170a 9140 Steendorp
 Prijs voor Np-lid 20 euro en Niet-lid 25 euro
 Inschrijven bij arnoldmoonen1@gmail.com
 0477 980665

NPW SCOUSELE

Paddenoverzet

Half februari tot einde maart
 Ochtend- en avondploeg
 In 2023 zal de paddenoverzetactie van half februari tot eind maart weer op volle toeren draaien. Misschien heb jij ook wel zin om ons enthousiast team te versterken?
 Contact leovdheyden@telenet.be 0472 763 230
 Overzetplaatsen groot-Temse:
 Kerkstraat, Smesstraat, Tekenaarslaan, Scouselestraat. Info: natuurpuntscousele@gmail.com

NPW SCOUSELE

Cursus Natuurverkenner in Steendorp

Onze eerdere edities van de cursus Natuurverkenner kenden veel succes. Er was altijd plaats te weinig. Daarom is Natuuracademie Waasland verheugd om nog een cursus Natuurverkenner te kunnen organiseren in 2023.

De cursus is een kennismaking met de natuur in de buurt. Iedereen die wel eens wat meer wil weten over wat er hier leeft, groeit en bloeit, is welkom. Je hoeft niets van de natuur te weten om deel te nemen. Een wonderlijke wereld gaat voor je open. Hij was er al, maar je zag hem misschien nog niet echt.

De cursus loopt van 16 februari tot 8 juni in Steendorp. De lessen vinden plaats op donderdagavond in het lokale Natuurhuis. Ze gaan over landschappen, bossen, waterpartijen en graslanden. De bijbehorende excursies leren je gebieden in de buurt beter kennen op de daaropvolgende zaterdagochtend. Gemiddeld een onderwerp per maand. Als extraatje is er een vroegochtendwandeling begin mei en we sluiten af met een introductie in bushcraft op 8 juni.

In het najaar plannen we een cursus Natuurgids, een mooi vervolg op deze cursus. Informatie daarover in een volgend nummer.

Leden Natuurpunt betalen 70 euro, niet-leden 80 euro. Info via dirk.de.roose@scarlet.be of 03/771 49 24
 Inschrijven via www.natuurpunt.be/agenda/
www.natuurpunt.be/agenda/cursus-natuurverkenner-steendorp-58145

Programma

4 **theorielessen** in het Natuurhuis Kapelstraat 170a 9140 Steendorp telkens van 19u30 tot 22u:

- Donderdag 16 februari: les landschappen
- Donderdag 16 maart: les bossen
- Donderdag 20 april: les waterpartijen
- Donderdag 25 mei: les grasland

Uitstappen van 9 tot 12 u

- Zaterdag 18 februari: landschappen
- Zaterdag 18 maart: bossen
- Zaterdag 22 april: waterpartijen
- Zaterdag 27 mei: grasland

Extra

- Zaterdag 6 mei: 5u45-8u: Vroegochtendwandeling + ontbijt (potluck= zelf eten meebrengen)
- Donderdag 8 juni: 19u30-22u bushcraft slotactiviteit en kennismaking met vrijwilligerswerk

Inschrijven via www.natuurpunt.be/agenda/cursus-natuurverkenner-steendorp-58145
 Natuurhuis Kapelstraat 170a 9140 Steendorp

Tweemaandelijks natuur- en milieutijdschrift,

43ste jaargang - nr 1 februari 2023 - nr 229

coördinatie ABLLOvzw

**Werk mee aan een
groener Waasland !**

Abonneren kan door
8 Euro over te schrijven
op BE39 7310 4317 9119

**HET GROENE
WAASLAND**

Wie een abonnement wenst op dit tweemaandelijks tijdschrift *Het Groene Waasland* (=HGW of GW) kan dit

* door **8 EURO** over te schrijven
naar **BE39 7310 4317 9119**

Zie ook <https://hetgroenewaasland.be/abonnement>

*of via een contactadres van een vereniging, die U vindt op <https://hetgroenewaasland.be/verenigingen>.

GRAPHIUS (Druk in de Weer), Traktaatweg 8

B-9041 Gent, Tel. +32 9 218 08 41

info@graphius.com

REDACTIE: Marc Temmermans, Jenny De Laet, Astrid Martens,

Martzen Frans, Nine Van Hoyweghen, Dirk Hylebos, Gilbert Cant.

Alle teksten voor het volgende nummer moeten binnen zijn **voor 25 maart 2023**
bij Gilbert Cant tel 03 775 19 31 groene.waasland@gmail.com

Inhoud:

02 ...Een fantastisch idee? Wij helpen het groeien!	ABLLOvzw
02 ...KLIK-berichten	ABLLOvzw
03 ...Zachte stad	ABLLOvzw
06 ...F4 Teltotems: Lokeren wint	ABLLOvzw
08 ...Beken ontmoeten Wegen	De Raaklijn
09 ...Bijna 100 hectare nieuwe natuur op vijf jaar!	vzw Durme
10 ...Otter blijft in de regio	vzw Durme
12 ...Gierzwaluwen in Tielrode	Ons Streven
14 ...Wensen de NMBS en Infrabel een station dat meer mensen aanspoort om de trein te nemen?	ABLLOvzw
18 ...S-bocht probleem bij fietspaden	ABLLOvzw/Fietsersbond
24 ...samen op weg naar een Mobiel Vlaanderen	ABLLOvzw
26 ...Kwakken langs Durme, Moervaart en Schelde	vzw Durme
28 ...in gesprek met de Durmetuin	Ons Streven
29 ...Kalender	HGW

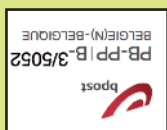
Hoofdredactie Gilbert Cant

Vormgeving en coördinatie: Gilbert Cant, 03 775 1931 Maria Van de Vyver

e-mail : groene.waasland@gmail.com

Abonnement 8 EURO Oplage 1300 exemplaren

Het Groene Waasland verschijnt in februari,
mei, oktober en december.

P 708696

1 9100 Sint-Niklaas

Artifitekkantoor :